

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ BİLİM DALI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**ÖĞRETMENLERİN ÇOCUK SEVME DÜZEYLERİ İLE
ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI
ARASINDAKİ İLİŞKİ**

Işıl ÇAĞLAYAN AKCA

**Danışman
Doç. Dr. Kazım ÇELİK**

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJE ONAY FORMU

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı öğrencisi Işıl ÇAĞLAYAN AKCA tarafından hazırlanan “Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeyleri ile Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları” başlıklı Tezsiz Yüksek Lisans Projesi tarafımdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından Tezsiz Yüksek Lisans Projesi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Kazım ÇELİK

Danışman

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun.....
tarihve.....sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mustafa BULUŞ

Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu proje çalışmada;

- Proje içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- Atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- Bu projenin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir proje/tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Işıl ÇAĞLAYAN AKCA

TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans Projesi olarak sunduğum bu alıŐma, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Eğitim Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi Sayın Doç. Dr. Kazım ÇELİK yönetiminde gerçekleştirilmiştir. ÇalıŐmalarımın sırasında ilgi ve yardımlarını esirgemeyip danışmanlığımı üstlenen, bana yol gösteren değerli hocama çok teşekkür ediyorum.

ÇalıŐmalarım boyunca destek ve güvenleri ile yanımda olan, her nazımı çeken eŐim Emre ve bir tanecik anneme Őukranlarımı sunuyorum.

IŞıl ÇAĞLAYAN AKCA

Ocak 2019

ÖZET

Öğretmenlerin Çocuk Sevme Düzeyleri İle Öğretmen Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki

ÇAĞLAYAN AKCA, Işıl

Bu çalışmada, ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki araştırılmıştır. Bu amaçla, ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri, çocuk sevme düzeylerinin kişisel değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık gösterme durumları ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları, öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları kişisel değişkenlere göre anlamlı bir farklılık gösterme durumları incelenmiştir. Ayrıca, çocuk sevme düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında manidar bir ilişki olup olmadığına bakılmıştır. Çalışma verileri 2018-2019 eğitim öğretim yılı içerisinde Denizli Merkezefendi ilçesine bağlı ortaokul kurumlarında çalışmakta olan 129 öğretmenden elde edilmiştir. Öğretmenlerin çocuk sevme düzeylerini belirlemek için Barnet Çocuk Sevme Ölçeği, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını ölçmek için Üstüner tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Katılımcıların demografik özellikleri ise araştırma esnasında geliştirilen kişisel bilgi formu kullanılarak tespit edilmiştir. Verilerin analizi SPSS istatistik programıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçlarında, öğretmenlerin çocuk sevme düzeylerinin cinsiyet, medeni durum, sahip oldukları çocuk sayısı, branş değişkenlerine göre farklılaşmadığı fakat öğretmenlik mesleğini isteyerek seçip seçmeme durumuna göre farklılaştığı ortaya çıkmıştır. Başka bir sonuç ise öğretmenlerin, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet, medeni durum, sahip oldukları çocuk sayısı, branş değişkenlerine göre farklılaşmadığı fakat öğretmenlik mesleğini isteyerek seçip seçmeme durumlarına göre farklılaştığı ortaya çıkmıştır. Son olarak ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde bir ilişki tespit edilmiştir.

İÇİNDEKİLER

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJE ONAY FORMU	iii
ETİK BEYANNAMESİ	iv
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZET	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar LİSTESİ.....	ix
BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	5
1.3. Araştırmanın Önemi.....	5
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	6
1.5. Sayıtlar	6
1.6. Tanımlar	6
İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	7
2.1. Kuramsal Çerçeve	7
2.1.1. Öğretmenlik Mesleği	7
2.1.2. Çocuk Sevgisi	8
2.1.3. Tutum	8
2.2. İlgili Araştırmalar	11
2.2.1. Çocuk Sevgisi Kavramı ile İlgili Araştırmalar	11
2.2.2. Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ile İlgili Araştırmalar.....	16
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM.....	20
3.1. Araştırma Deseni.....	20
3.2. Evren ve Örneklem / Çalışma Grubu	20
3.3. Verileri Toplama Araçları (Teknikleri).....	20
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu	20
3.3.2. Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeği.....	20
3.3.3. Barnet Çocuk Sevme Ölçeği	21
3.4. Veri Toplama Süreci	21
3.5. Verilerin Analizi.....	22
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM	23
4.1. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Durumu.....	23

4.1.1. Çocuk sevme ve Öğretmenlik Tutumuna İlişkin Betimleyici İstatistikler	23
4.1.2. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Cinsiyetlerine Göre Farklılık Gösterme Durumu	23
4.1.3. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Medeni Durumlarına Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu	24
4.1.4. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Öğretmenlik Mesleğini İsteyerek Seçip Seçmeme Durumlarına Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu	24
4.1.5. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu	25
4.1.6. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Sahip Oldukları Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu	25
4.2. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Durumu. Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Kişisel Değişkenlere Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu	26
4.2.1. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Cinsiyetlerine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu	26
4.2.2. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Medeni Durumlarına Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu	27
4.2.3. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Öğretmenlik Mesleğini İsteyerek Seçip Seçmeme Durumlarına Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu	27
4.2.4. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu	28
4.2.5. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Sahip Oldukları Çocuk Sayılarına Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu	28
4.3. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeyleri ile Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları Arasında Manidar Bir İlişki Olup Olmama Durumu	29
BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	30
5.1. Tartışma.....	30
5.2. Öneriler	36
KAYNAKÇA.....	37
EKLER.....	41
Ek A: Anket Formu	41
Ek B : Özgeçmiş Formu	44

TABLolar LİSTESİ

Tablo 4.1. Çocuk Sevme ve Öğretmenlik Tutumuna İlişkin Betimleyici İstatistiklerin incelenmesi.....	23
Tablo 4.2. Ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre incelenmesi.....	23
Tablo 4.3. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Medeni Durum Değişkenine Göre İncelenmesi	24
Tablo 4.4. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Öğretmenlik Mesleğini İsteyerek Seçip Seçmeme Durumuna Göre İncelenmesi.....	24
Tablo 4.5. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu.....	25
Tablo 4.6. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Sahip Oldukları Çocuk Sayısı Değişkenine Göre İncelenmesi.....	25
Tablo 4.7. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Cinsiyet Değişkenine Göre İncelenmesi	26
Tablo 4.8. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Medeni Durum Değişkenine Göre İncelenmesi.	27
Tablo 4.9. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Öğretmenlik Mesleğinin İsteyerek Seçip Seçmeme Durumlarına Göre İncelenmesi	27
Tablo 4.10. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Branş Değişkenine Göre İncelenmesi	28
Tablo 4.11. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Sahip Oldukları Çocuk Sayısı Değişkenine Göre İncelenmesi	2
Tablo 4.12. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeyleri ile Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki.....	29

BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ

Ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan çalışmada problem durumu, çalışmanın amacı, önemi, sınırlılıklar ve tanımlar yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Meslek, bireylerin eğitimle edindikleri ve hayatlarını kazanmak için sürdürdükleri düzenli ve kurallı faaliyetler bütünü olarak tanımlanırken, Türk Dil Kurumu elektronik sözlüğünde (2013) “Belli bir eğitim ile kazanılan sistemli bilgi ve becerilere dayalı, insanlara yararlı mal üretmek, hizmet vermek ve karşılığında para kazanmak için yapılan, kuralları belirlenmiş iş.” olarak tanımlanmıştır. Öğretmenlik Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 43. maddesinde “devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği” olarak tanımlanmakla beraber bireysel, sosyal, kültürel, bilimsel, teknolojik boyutlu profesyonel statüde bir meslek olarak kabul edilmektedir (Uygun, 2008).

Günümüzde öğretmenlik mesleği, eğitim sektörü ile ilgili olan sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknolojik boyutlara sahip, alanda özel uzmanlık bilgi ve becerisini temel alan akademik çalışma ve mesleki formasyonu gerektiren, profesyonel statüde bir uğrası alanıdır (Hacıoğlu ve Alkan, 1997).

Günümüz koşullarında bir öğretmenin sahip olması gereken yeterlikler üzerinde büyük ölçüde görüş birliği sağlanmıştır. Türkiye’deki durumun değerlendirilmesi ile uluslararası uygulama örnekleri ve temel kavramsal belgelerin incelenmesine dayalı olarak belirlenen öğretmen yeterlikleri şunlardır (MEB, 2008) :

1. Öğretmenlerin öğrencilerine ve öğrencilerin öğrenmesine adanmış olması.

2. Teknolojik pedagojik alan bilgisi. Öğretim programları ve konu alanı, programın nasıl öğretileceği ve alanın diğer alanlarla ilişkisi, alandaki son gelişmeler, alanın temel kavram, araç ve yapıları, öğretilecek içeriğin teknoloji ile bütünleştirilmesi hakkında bilgili olma.

3. Öğretimi planlama ve uygulama. Öğretimi, alan bilgisi, öğrenciler, toplum ve müfredat amaçlarına ilişkin bilgilere dayalı olarak planlama; öğretim programları bilgisine dayalı olarak konular ve konular dizisi içinde öğrenmeyi ardışık olarak etkili biçimde tasarlama ve uygulama. Öğrencilerin öğrenme yaklaşımların nasıl farklılaştığını anlama ve farklı öğrenciler için uyarlanabilen öğrenme fırsatları oluşturma; farklı yaş ve yetenek gruplarının gelişimi için planlama; bireysel öğrenme potansiyelinin tam olarak geliştirilebilmesi için stratejileri nasıl bireyselleştirebileceğini bilme.

4. Değerlendirme ve izleme. Öğrencilerin entelektüel, sosyal ve fiziksel sürekli gelişimlerini sağlamak için formal ve informal değerlendirme stratejilerini anlama ve kullanma.

5. Öğretme-öğrenme ortamında etkili bir iletişim sağlayabilme ve öğrenci davranışlarını yönetme. Sınıfta aktif öğrenme, işbirliği ve destekleyici etkileşim sağlamak için etkili sözel, sözel olmayan medya iletişim tekniklerine ilişkin bilgileri kullanma. Olumlu bir etkileşim, öğrenmeye aktif katılım ve kişisel motivasyonu teşvik edecek öğrenme ortamı oluşturmak için birey ve grup motivasyonunu anlama ve kullanma.

6. Bireysel ve mesleki gelişimi planlama ve gerçekleştirme. Sürekli olarak kendi uygulamalarını sorgulayarak mesleki gelişimini sağlama; kendi uygulamalarını sistematik olarak düşünme ve deneyimlerinden öğrenme.

7. Diğer öğretmenler, veliler ve okul çalışanları ile işbirliği içinde çalışabilme, takım çalışması ve işbirliği yapabilme. Öğrencilerin öğrenmesini ve gelişimini desteklemek için meslektaşları, veliler ve diğer kurumlarla ilişkiler oluşturma.

8. Mesleki görevleri ve isiyle ilgili mevzuatı bilme ve anlama. yasal ve etik çerçevede sorumlu ve eleştirel davranabilme.

Yukarıda belirtilen koşullar öğretmenlik mesleğinin sürdürülebilmesi için gerekli ancak yeterli değildir. Öğretmenlik daha birçok niteliğe sahip olması gereken, insanlara şekil veren, diğer meslekleri ortaya çıkaran ana meslek durumundadır bu yüzden iyi bir öğretmenin mesleki bilgilerinin yanı sıra çok daha fazla özelliğe sahip olması gerekmektedir. Biyolojik, psikolojik ve sosyo-kültürel bir varlık olan insan üzerinde çalışan öğretmen insanları sevmeli, fedakâr, hoşgörülü ve sabırlı olmalıdır (Helvacı, 2009).

Öztürk (1993) iyi bir öğretmenin özelliklerini şöyle sıralamıştır:

1. Öğretmen, öğrencilerini sevmeli ve onlara dostça davranmalıdır.
2. Öğretmen, öğrencilerine karşı adil olmalı ve onlar arasında ayırım yapmamalıdır.
3. Öğretmen öğrencilerine karşı sabırlı olmalıdır.
4. Öğretmen, öğrencilerine karşı hoşgörülü ve alçakgönüllü olmalıdır.
5. Mesleğini sevmek ve bilgi sahibi olmak.
6. Öğretmen her şeyden önce, anlatacağı konuları öğrencilerine iyi bir şekilde anlatmak, açıklamak ve sergilemek zorundadır.
7. Öğretmen iyi disiplini olmalıdır. (s.195-196-197)

Toplumumuzda en saygın kişiler arasında yer alan öğretmenlerimizin mesleki bilgilerle donanmış olmalarının yanı sıra kişisel özelliklerinde sevgi, saygı, hoşgörü, alçakgönüllülük, adalet gibi değerler mutlaka olması gereken niteliklerdir. Öğretmenlik mesleği gelişi güzel ve herkes tarafından yürütebilecek bir meslek değildir. Öğretmenlik mesleğini yapan bireylerin çeşitli niteliklere sahip olması gerekmektedir (Tezcan, 1992). Geleceği inşa eden öğretmenlerin çağın ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yetişmiş olmaları gerekir, çünkü ülkenin refah seviyesinin yükseltilmesi o ülkenin öğretmenlerin iyi yetişmeleri ile doğru orantılıdır. Bir eğitim sisteminin başarısı o sistemde görev alan öğretmenlerin niteliklerine bağlıdır. Öğretmenlik kendine has özellikleri olan kutsal bir meslektir. Öğretmenlik kişinin sadece kazanç kapısı olarak değil; gönül gücü ile tercih edeceği bir meslek olarak düşünülmelidir (MEB, 1988 akt: Kaya, 2007)

Tutum, bir bireye atfedilen ve onun bir psikolojik obje ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli biçimde oluşturan bir eğilimdir. Öğretmenlik mesleğini yapan bir kişinin bu mesleğe karşı tutumunun niteliği, öğretmen davranışlarını belirleyen temel etkenlerden biridir (Üstüner, 2006). Tutumlar, insanın bir şey hakkında ne hissettiğini ifade eder (Robbins, 1994). Mesleğe ilişkin olumlu tutum içinde olan öğretmen, mesleğini sevecek ve işini en iyi bir biçimde gerçekleştirmeye çalışacaktır. Ayrıca araştırmalar; öğretmenlik mesleğine ilişkin olumlu tutuma sahip olan öğretmenlerin, öğrencilerin öğrenmeye yönelik başarılarını artırdığını belirtmiş, öğrencilere olumlu tutum kazandırabilecekleri sonucunu ortaya koymuştur.

Olumsuz tutuma sahip olan öğretmen ise bu olumsuzluğu davranışlarına da yansıtacaktır. Bu durumdan da eğitim sistemi, özellikle de öğrenciler etkilenecektir. Çünkü

öğretmenler, öğrencileri için model rolündedir. Çocuklar kendi güduları kadar hem yetişkin hem de akranların özellikle öğretmenlerin rolleriyle özdeşlik kurarak tutum ve değer kazanmaktadırlar.” (Akt. Şahin Taşkın ve Hacıömeroğlu, 2010; Karaca, 2006; Sünbül, 2003). Dolayısıyla bireylerin yetişmesinde önemli bir katkısı olan öğretmenlerin mesleğe yönelik şekilleri, kendilerini etkilediği kadar öğrencilerin gelişimlerini de etkilemektedir. Öğretmenlik mesleğinde başarı gösterebilmek için bilgi, beceri gibi bilişsel alan yeterlilikleri gerektirmesinin yanı sıra tutum, davranış ve sevgi gibi duyuşsal alan yeterliklerine de sahip olmak gerekmektedir (Girgin ve diğerleri, 2010). Öğretmenlerin alanda yeterlilik ve belirli kişilik özelliklerine sahip olmalarının yanında öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum geliştirmiş olmaları da gerekmektedir. Öğretmenlik mesleğine ve öğrencilerine karşı olumsuz tutum içinde olan öğretmenler, sınıf içinde bu olumsuzluklarını öğrencilerine yansıtmaktadırlar (Kılıç, 1997). Bu olumsuz tutumlar adalet duygusundan yoksun, sabırsız, hoşgörüsüz , eğitimin önemini tam olarak kavrayamayan mutsuz öğrencilerin yetişmesine sebep olabilmektedir. Öğretmenlerin öğrencilerine karşı davranışlarını belirleyen tutumlar, öğrencilerin okulu sevmeleri, başarılı bir eğitim hayatı, düzgün bir kişilik gelişimi açısından çok önemlidir. Öğretmenlerin mesleğine karşı olumlu tutumları, öğrencileri ile yakın ilişkiler içine girebilmesini ve onları sevmelerine olanak tanımakta dolayısıyla öğrencilerinde öğretmenlerini, okulunu sevmelerini sağlamaktadır.

Lasley(1980), öğretmenliği meslek olarak seçecek kişilerde çocuk sevme durumunun önemli bir koşul olduğunu vurgulamış ve son yıllarda etkili öğretmenlikle ilgili çalışmalarda çocukları sevip sevmeme, sevecen olma gibi kişilik özelliklerine de değinildiğini belirtmiştir (Akt. Brown, Morehead, & Smith, 2008). Öğrenme ve öğretme sürecinin en temel üyesi olan öğretmen, çocuklarla sürekli iletişim halinde olma, çocukların farklı bireysel özelliklerini destekleme, ilgi ve gereksinimlerini karşılama, programlar hazırlayıp uygulayabilme ve tüm bu çalışmaları değerlendirme gibi özelliklere sahip olmalıdır. Ayrıca öğretmenin çocuklara olan sevgisi, kaliteli ve başarılı eğitimin en önemli unsurlarından biridir (Yoleri, 2014). Birçok araştırmacıya ve öğretmen görüşlerine göre çocuk sevmeyen insanların öğretmenlik mesleğini yapabilme sabrına sahip olmaları mümkün değildir. Çocukları sevmeyen insanlar onlarla iyi iletişim kuramazlar ve çocukları yakından tanıyamazlar bu sebeple çocukların ihtiyaçlarını tam olarak anlayamaz ve bu ihtiyaçlara cevap veremezler. İyi bir eğitimin, çocukları yakından tanıyan ve onların ihtiyaçlarına cevap verebilen öğretmenler tarafından verileceği öngörülürse öğretmen olmanın birinci şartı çocukları sevmektir. Günümüzde öğretmenlik mesleğini seçecek

kişilerde, çocuk sevme durumu öncelikler arasında yer almaya başlamış ve etkili öğretmenlerin özellikleri arasında çocukları sevip sevmeme kişilik özelliği de önemsenmeye başlanmıştır (Brown-Morehead vd. , 2008; Gelbal-Duyan,2010).Sevginin paylaşıldığı yerde insanlar kendilerini güvende hissederler. Sevgi aynı zamanda diğer olumlu duyguların da kaynağıdır. Seven insan, şefkatli, merhametli ve iyi niyetli olur (MEGEP, 2006). Yukarıda verilen açıklamalar doğrultusunda öğretmenlerin ve bu mesleği ileride uygulayacak olan öğretmen adaylarının çocuk sevme düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında bir ilişki olduğu düşünülmektedir. Bu ilişkinin derecesi ise bu araştırma tarafından ortaya çıkarılabilecektir. Bu ilişkiyi bilmek ise eğitim öğretimin niteliğinin daha da artırılması yolunda katkılar sağlayabilecektir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın temel amacını; ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında bir ilişki var mıdır?" sorusuna cevap aramak oluşturmaktadır. Bu amaca yönelik olarak aşağıdaki sorular sorulmuştur:

1. Ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri nedir? Çocuk sevme düzeyleri kişisel değişkenlere göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
2. Ortaokul öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları nasıldır? Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları kişisel değişkenlere göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. Ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında manidar bir ilişki var mıdır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Öğretmenlerin milletlerin ruh ve karakterini şekillendirmede etkin rol oynadıkları göz önünde bulundurulduğunda, mesleğe yönelik tutum ve davranışlarının oldukça önemli olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, onların ilerideki meslek hayatlarında nasıl birer öğretmen olacaklarına ışık tutmaktadır. Öğretmen adaylarının çocuk sevgisi, bu mesleği isteyerek seçip seçmemesi, hizmet öncesi eğitimleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, nitelikli öğretmen olup olmamayı etkilediği için öğretmen adaylarının meslekleriyle ilgili görüşlerinin belirlenmesi, saygın ve sorumluluk sahibi öğretmenler yetiştirme açısından oldukça önemlidir. Eğitimin temel taşı öğretmenlerin en önemli niteliklerinden sayılan

çocuk sevgisinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ile olan ilişkisini ortaya koyan bu araştırma öğretmen olmak isteyenlere yol gösterici olacağı gibi öğretmen atama kriterlerini değiştirecek olan araştırmalar arasına girecektir. Literatür taraması yapıldığında bu konuyla ilgili okul öncesi öğretmenleri üzerinde araştırmalar mevcut olup ortaokul öğretmenleri üzerinde böyle bir araştırma yapılmadığı için diğer araştırmacılara katkılar sağlayacaktır.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma, Denizli İli' ne bağlı Merkezefendi ilçesinde bulunan resmi ortaokul kurumlarında çalışan 129 öğretmen ile sınırlıdır.

1.5. Sayıtlar

1. Araştırmaya katılan ortaokul öğretmenlerinin hazırlanan ölçeklere içtenlikle cevap verdiği.
2. Bütün katılımcıların mesleğe karşı tutum hakkında yeteri kadar bilgiye sahiptir.

1.6. Tanımlar

Tutum: Bir duruma, insana, eşyaya karşı belli bir tarzda tepki göstermeye hazır olma durumudur.

Mesleki Tutum: insanların mesleklerine karşı geliştirdikleri tutuma mesleki tutum denir, insanın mesleği hakkında ne hissettiğini ifade eder

Öğretmen: Ortaokullarda çocukların veya gençlerin öğrenme yaşantılarına rehberlik etmek veya yön vermekle görevlendirilmiş meslek elemanı.

İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Çerçeve

Bu bölümde konu ile ilgili edebiyat incelemesi yapılmış; öğretmenlik mesleği, çocuk sevgisi ve tutum kavramı üzerinde durulmuştur.

2.1.1. Öğretmenlik Mesleği

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 43. Maddesinde; “Öğretmenlik mesleği, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği” olarak tanımlanmaktadır. Buna bağlı olarak devletin öğretmenlerden temel beklentisi, “Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifade etmekle yükümlüdürler” biçiminde özetlenmiştir. Öğretmenlik günümüzde özel uzmanlık bilgisi becerisi gerektiren bir meslek olarak görülmektedir. Statü ve saygınlığı ülke ve kültürle göre değişmekle birlikte öğretmenlik doğrudan insanlarla ilgili bir meslek olması yönü ile öteden beri sadece bir kazanç kapısı olarak değil; aynı zamanda kutsal bir meslek olarak da nitelendirilebilmektedir. Öğretmenlik mesleğini yapan bireyler (Ataunal, 2003):

1. Eğitimin temel unsurudur, yeri hiçbir şekilde doldurulamaz.
2. Öğretmenler insan mimarı insan mühendisleridir.
3. İyi doğruyu güzel ve büyük değerde öğretmenin emeği ve payı vardır. Öğretmenler bu değerlerin taşıyıcısıdır ve yansıtıcısıdır.
4. Akıl, bilgi, sevgi, saygı, hak, adalet gibi insanlığın en yüce değerleri öğretmenin karakteri ve niteliğidir.
5. Öğretmen rehberdir, güzel duyguların kaynağıdır.
6. Öğretmen hiç kuşkusuz uzman kişidir ve iletişimin merkezindeki kişidir.

Yılman (1992) Öğretmenin önemini, şu sözlerle ifade etmektedir: Eğitim sisteminde gerçekleştirilecek her türlü ileriye dönük, olumlu düzenleme ve değişimin doğrudan doğruya ‘öğretmen’ faktörüne ve ‘onun niteliklerine’ bağlı bulunduğu gerçeğini göremediğimiz müddetçe eğitimde başarıya ulaşabilmemiz çok güçtür. Öğrencilerin

gözünde bazen anne bazen baba yerini alan öğretmenler rol model olmalarından dolayı çocukların şekillenmesinde çok önemlidirler.

2.1.2. Çocuk Sevgisi

Çocukların anne babalarından sonra zamanı en çok paylaştıkları kişiler öğretmenlerdir. Temel ihtiyacı sevgi, şefkat ve merhamet olan çocuğun, ruhuna sevgi tohumlarını ekecek kişilerden biri de öğretmenlerdir. Bu nedenle bir öğretmenin çocuklara verebileceği ilk şey, müfredatta yazmasa da sevgi ve merhamettir. Bir çocuğun sevgi ve merhamet talebini karşılamak, çocuğun psikolojisindeki olası yaralarının iyileşmesi açısından da önemlidir (pedagoji derneği 2014). Öğretmenlik mesleğinde başarı gösterebilmek için bilgi, beceri gibi bilişsel alan yeterlilikleri gerektirmesinin yanı sıra tutum, davranış ve sevgi gibi duyuşsal alan yeterliklerine de sahip olmak gerekmektedir (Girgin ve diğerleri, 2010). Lasley (1980), öğretmenliği meslek olarak seçecek kişilerde çocuk sevmeye durumunun önemli bir koşul olduğunu vurgulamış ve son yıllarda etkili öğretmenlikle ilgili çalışmalarda çocukları sevip sevmeme, sevecen olma gibi kişilik özelliklerine de değinildiğini belirtmiştir (Akt. Brown, Morehead, & Smith, 2008).

Oktay (1991)'a göre, sabırlı, bilgili, hoşgörülü olma ve yaptığı işi sevmeye özelliklerinin bütün öğretmenlerde bulunması gerekir. Duyan ve Gelbal (2010)'a göre de "çocuk sevmek" öğretmen özelliklerinin başında gelmektedir. Öğrencilerini sevmeyen, meslektaşlarıyla iyi ilişkiler kuramayan, kişisel problemlerini sınıfa ve okula taşıyan öğretmenlerin başarılı olma şanslarının az olacağı söylenebilir. Başarılı öğretim için güdüleyici bir ortamın sağlanması ve çocukları sevmek büyük önem taşımaktadır (Lasley, 1980; Veenman, 1984). Ergün ve Özdaş (1999) Marso ve Pigge (1994) ise öğretmen adayları üzerinde yaptıkları araştırmada çocuklarla çalışmayı sevmenin öğretmen olmaya karar vermede en önemli değişken olduğunu saptamışlardır. Downing, Ryndak, ve Clark (2000) eğitimci olabilmek için çocukları sevmeye, çocuklarla etkileşime girebilme, sabırlı, ilgili, nazik olma ve esnek olma, yetişkin ve çocuklarla iletişim kurabilme ve sakin kalabilmek gibi özellikleri sıralamaktadır.

2.1.3. Tutum

Tutum; bireyin geçmiş yaşantı ve deneyimleri sonucunda oluşturduğu ön düşünce olup gözlenebilen bir davranış değil, davranışa hazırlayıcı bir eğilimdir (Özlu, 2001)

Tutum; bir kimsenin ele alınan bir nesneye, bir duruma veya olaya karşı olan olumlu veya olumsuz tavrı olarak kabul edilmektedir (Türker ve Turanlı, 2008). Eğitim Terimleri Sözlüğünde ise tutum, “bireyi belli insanlar, nesnelere ve durumlar karşısında belli davranışlar göstermeye iten öğrenilmiş eğilim” (Demirel, 2003) olarak tanımlanmaktadır. McClelland ise tutumu, bireyin şimdiki davranışını belirleyen geçmiş deneyimlerinin bir özeti olarak görür. Thurstone’a göre tutum, psikolojik bir nesneye yönelen olumlu ya da olumsuz bir yoğunluk sıralaması ve derecelendirmesidir. Byron ve Byrno’a göre tutumlar oldukça organize olmuş uzun süreli duygu, inanç ve davranış eğilimleridir.

Öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumları, meslekî davranışlarının en güçlü belirleyicilerinden birisi olması nedeniyle, onların mesleği algılayış biçimini yani, “öğretmenlik meslek anlayışını” yansıtır. Tanrıoğen’in (1997) Medved (1981), Schackmuth (1979), Weaver (1977) ve Holdaway (1978) gibi araştırmacıların yaptıkları araştırma sonuçlarından aktardığına göre, öğretmenlerin mesleklerine ilişkin tutumlarının olumlu olması iş doyumunu üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Yapılan araştırmalar da (Çapa ve Çil, 2000) öğretmenlerin tutum ve davranışlarının öğrenciler üzerinde çok önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Öğretmen adaylarının, büyük özveri ve sürekli çalışma gerektiren öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesinin, meslekte sağlayacakları başarı ve doyuma ışık tutacağı ve öğretmenlik mesleğini geliştirme ve iyileştirme yönündeki çabalara katkı getireceğinin düşünülmesi gerekmektedir (Çetin, 2006).

Özetle, tutumlar bireyin duygu, düşünce ve davranışlarını etkilemektedir. Buna göre, hangi branş olursa olsun, öğretmenlerin mesleklerine karşı olan tutumları, öğretmenlik mesleğini daha severek yerine getirmelerinde ve daha başarılı olmalarında önem taşımaktadır. (Sağlam, s.61.) Awanbor’un (1996), Nijerya’da yaptığı araştırma, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve anlayışlarını test etme amacını taşımaktadır. Sonuçlar öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği anlayışları ile tutumları arasında önemli bir ilişkinin olduğu yönünde bulgular ortaya koymuştur.

Genel olarak “meslek”, bireylerin eğitimle edindikleri ve hayatlarını kazanmak için sürdürdükleri düzenli ve kurallı faaliyetler bütünü olarak tanımlanmaktadır. “Öğretmenlik” de bireysel, sosyal, kültürel, bilimsel, teknolojik boyutlu profesyonel statüde bir meslek olarak kabul edilmektedir (Uygun, 2008).

Meslek bir bireyin kendini ve hayatını tanımasında ve anlamlandırmasında önemli bir role sahiptir. Birey, mesleği vasıtasıyla toplum içinde bir yer edinir, geçimini sağlar ve

geleceğini bu temel üzerine inşa eder. Mesleğe ilişkin olumlu tutum içinde olan öğretmen, mesleğini sevecek ve işini en iyi bir biçimde gerçekleştirmeye çalışacaktır. Olumsuz tutuma sahip olan öğretmen ise bu olumsuzluğu davranışlarına da yansıtacaktır. Öğretmenlik mesleğini seçeceklerin bu mesleğin özelliklerini bilerek, kavrayarak ve benimseyerek mesleğe talip olmaları beklenir. Her meslek gibi öğretmenlik mesleğinin de kendine özgü bilişsel, duyuşsal ve devinimsel davranış nitelikleri vardır. Adayların meslekle ilgili yazılı bilgileri, zihinsel ve bedensel becerileri kazanmaları yanında, çocukları sevme, öğrenmeyi-öğretmeyi sevme, bunun gerektirdiği özveri ve isteklilik duyguları ve tutumları gibi duyuşsal davranışları da kazanmaları gerekir. İnsanları, özellikle de çocukları seven, onların öğrenme, gelişme ve yeni davranışlar kazanmalarından mutlu olan, zevk alan, sabırlı, dayanıklı, gülümseyen, affedebilen, okşayabilen ve ödül vermekten hoşlanan insanlar öğretmenlik mesleğini seçmelidirler (Bayhan, 2009). Öğretmenlik mesleğiyle ilgili çalışmalar yapan birçok araştırmacı, öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumlarının onların nasıl bir öğretmen olacağı konusunda anahtar rol oynadığını ileri sürmektedir (Mc Ginnis ve diğerleri, 1998; Akt: Seferoğlu, 2004). Yılmaz (1996), öğretmenliğin dinamik bir meslek olduğunu, öğretmenin kendini yetiştiren kurumların kazandırdıkları ile bütün meslek yaşamı boyunca yetinmemesi gerektiğini belirtmektedir. Mesleğin “yöntem” boyutunun en az “içerik” boyutu kadar önemli olduğunu, bir konuyu bilmenin çoğu zaman onu öğretebilmek için yeterli olmadığını ve mesleğe karşı olumlu tutum içinde olmanın bu sorunların üstesinden gelebilmek için ön koşul olduğunu da vurgulamaktadır (Akt: Bozdoğan, Aydın ve Yıldırım, 2007). Diğer taraftan Varış’a (1988) göre de, öğretmenlik; bilgi, beceri ile birlikte olumlu tutum ve davranış da gerektiren bir meslektir. Öğretmen adaylarının meslekle ilgili değer ve tutum kazanmaları en az bilgi kadar önemlidir. Çünkü araştırmalar bir öğrencinin, öğretmenin tutum ve davranışlarından etkilendiğini göstermektedir. Öğretmenin düşünsel tutumu, duygusal tepkileri, çeşitli alışkanlıkları ve bunları kapsayan kişiliği öğrenciyi etkilemektedir (Akt: Çetin, Bahar 2012)

Diğer taraftan ise; bir mesleğe yönelik olarak geliştirilen tutum, bireyin o meslekteki başarısının önemli belirleyicileri (Gürbüz ve Kışoğlu, 2007) olarak görülmektedir. Johson ve Howell’a (2005) göre ise, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği ile ilgili olumlu düşüncelere sahip olmaları meslek yaşantılarını da olumlu yönde etkilemektedir. Bu yüzden, öğretmen adaylarına verilen eğitim, onların mesleklerine karşı

olumlu tutum geliştirmelerini sağlayacak şekilde dñzenlenmelidir (Kõđce, Aydın ve Yıldız, 2009).

2.2. İlgili Araştırmalar

2.2.1. Çocuk Sevgisi Kavramı ile İlgili Araştırmalar

Literatürde çocuk sevme durumlarının yaş, cinsiyet, medeni durum, kardeş sayısı, çocuk sahibi olma durumu, aile yapısı, demokratik aile tutumu, çocuk bakma durumu, çocukla oyun oynama durumu ve çocuk kliniklerinde çalışmayı isteme gibi değişkenlerden etkilendiği görñlmektedir (Kostak, 2013; Erdem ve Duyan, 2001).

Yazıcı (2013)'nın çocukların tüm gelişim alanlarında ve temel õđrenmelerinde büyük bir öneme sahip olan okul öncesi õđretmen adaylarının çocuk sevme eğilimlerini incelemek amacıyla yaptığı araştırmanın çalışma gurubunu 2011-2012 Eğitim õđretim yılında Akdeniz Üniversitesi ve Çukurova Üniversitesi'nin Eğitim Fakñltesi Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı õđrencileri oluşturmaktadır. Örneklemini ise Akdeniz Üniversitesi'nden 320, Çukurova Üniversitesi'nden 290 olmak üzere toplam 610 õđretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından hazırlanmış kişisel bilgi formu ve Barnett & Sinisi (1990) tarafından insanların çocuklara yönelik tutumlarını ölçme amacıyla geliştirilen, Duyan ve Gelbal (2008) tarafından Türkçe 'ye uyarlanan Barnett, Çocuk Sevme Ölçeği kullanılmıştır. Bu araştırmanın sonucunda cinsiyet, yaş ve õđrenim görñlen sınıf düzeyi değişkenlerinin õđretmen adaylarının çocuk sevme eğiliminde etkili birer değişken olduğu, ancak en uzun süre yaşanılan birim ve mesleki tercih sırası değişkenlerinin çocuk sevme eğilimden etkili olmadığı belirlenmiştir. Okul öncesi õđretmenliđi õđretmen adaylarının çocuk sevme eğiliminde cinsiyete göre anlamlı farklılıklar olduğu, yaş durumuna göre 24 yaş ve üzeri grubundaki õđretmenlerin çocuk sevme puanlarının en yüksek olduğu saptanmıştır. Aday õđretmenlerin üniversiteye girişte tercih sıralamalarına göre çocuk sevme puanları arasında fark bulunamamıştır. Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuç ise okul öncesi õđretmen adaylarının sınıf düzeylerine göre çocuk sevme eğilimlerinin farklılaşmakta olduğudur.

Çatalbaş, Çelik ve Sarıtaş (2013)'ın eğitim fakñltesinde õđrenim gören, mezuniyet aşamasına gelmiş õđretmen adaylarının çocuk sevme düzeyleri, empatik eğilimleri, cinsiyet ve õđrenim görñdüđu programa (mesleğe) girişte istekli olup olmama durumlarının õđretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına etkisinin belirlenmesi amacıyla yaptıkları araştırma kapsamında 399 õđrenciye ulaşılmış bunlardan 376 õđrencinin verileri

değerlendirmeye alınmıştır. Araştırmada veriler, “Barnett Çocuk Sevme Ölçeği”, “Toronto Empati Ölçeği” ve “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” uygulanarak araştırmanın verileri toplanmıştır. Araştırma bulgularına göre, öğretmen adaylarının çocuk sevme düzeylerinin, empatik eğilim düzeylerinin ve mesleği isteyerek seçme durumlarının, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, cinsiyetin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumda etkili bir değişken olmadığı bulunmuştur.

Ercan (2014)’nın öğretmenlerin çocuk sevgisini betimlemek, çocuk sevgisi ile demografik değişkenler arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını saptamak amacı ile yaptığı araştırmaya 2012-2013 öğretim yılında, Sivas merkez ilçede görev yapan farklı branşlardan 564 öğretmen katılmıştır. Veriler “Barnett Çocuk Sevme Ölçeği” ve “Kişisel Bilgi Formu” kullanılarak elde edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin cinsiyeti ve branşı ile çocuk sevgisi arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu bulunmuş fakat öğretmenlerin yaşı, medeni durumu, çocuk sayısı ve mesleki deneyimi ile çocuk sevgisi puanları arasında ise anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Kardaş-Özdemir, Kerimoğlu-Yıldız ve Türk (2017), ilk ve ortaöğretim kurumlarında öğretmenlerin çocuk sevme durumlarının belirlenmesi, bu durumun erkek ve kadın öğretmenler arasında bir farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlayan araştırmanın örneklemini, ilköğretim kurumlarından 155, ortaöğretim kurumlarından 314 ve diğer eğitim kurumlarından 21 olmak üzere toplam 500 öğretmen oluşturmuştur. Bu öğretmenlerin çocuk sevme durumlarını belirlemek amacıyla verilerin toplanmasında Barnett Çocuk Sevme Ölçeği ve araştırmacılar tarafından oluşturulan demografik veri formu kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, yaş, medeni durum, çocuk sahibi olma durumu, çocuk sayısı gibi değişkenlerin çocuk sevme durumuna etkili olduğu, cinsiyet, aile tipi, en uzun süre yaşanan yer ve coğrafi bölgenin ise çocuk sevme durumuna etkili birer değişken olmadığı belirlenmiştir.

Dereli-İman (2013) okul öncesi öğretmen adaylarının çocuk sevgisini ve öğretmenlik mesleğine ilişkin motivasyonlarını özlük niteliklerine (cinsiyet, sınıf düzeyi, akademik başarı,) göre incelemek ve öğretmen adaylarının çocuk sevgisinin öğretmenlik mesleğine ilişkin motivasyonlarını yordama gücünü belirlemek amacıyla yaptığı araştırmada veri toplama aracı olarak, kişisel bilgi formu, Barnett Çocuk Sevme Ölçeği kullanmış olup, araştırmaya iki üniversitede de okul öncesi öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 396 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmada, öğretmen adaylarının çocuk sevme puanlarının ve öğretmenlik mesleğine dair motivasyonlarının, öğrenme için

olumsuz öğrenme faktörleri motivasyonları dışında, yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin çocuk sevme, öğretmenlik mesleğine ilişkin motivasyonları cinsiyete, akademik başarıya ve ailenin gelir durumuna göre anlamlı olarak farklılaştığı görülmektedir. Bununla beraber okul öncesi öğretmen adayların çocuk sevme puanlarının öğretmenlik mesleğine ilişkin motivasyonlarını anlamlı düzeyde yordadığı bulunmuştur.

İçi ve Öksüz (2013)'ün otoriter kişilik ile çocuk sevme düzeyleri arasındaki ilişkiyi araştırdıkları çalışmada verileri toplamak için Barnett Çocuk Sevme Ölçeği ile Hasta (2002)'nin uyarladığı Otoriter Kişilik Ölçeği kullanılmıştır. Örneklemeye Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde eğitim alan 152 öğretmen adayı (62 erkek, 90 kadın) random örneklem yöntemi ile seçilmiştir. Araştırmada, otoriter kişilik ile öğretmen adaylarının çocuk sevme düzeyleri arasında olumsuz ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Buna ek olarak, otoriter kişilik ile cinsiyet 46 açısından öğretmen adaylarının çocuk sevme düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığını belirtmişlerdir.

Kabaklı-Çimen (2015) eğitim fakültesinde okumakta olan öğrencilerin çocuk sevme eğilimlerine etki eden değişkenleri incelediği araştırmasında eğitim fakültesi öğrencilerinin çocuk sevme eğilimlerini belirlemeyi amaçlamıştır. 2014-2015 eğitim-öğretim senesinde yapılan çalışmanın örnekleme İstanbul Sebahattin Zaim Üniversitesi Eğitim Fakültesinde okumakta olan 288 öğrenciden oluşmuştur. Verilerin toplanmasında Demografik Bilgi Formu ve Barnett Çocuk Sevme Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada, öğrencilerin çocuk sevme eğilimleri; cinsiyet, çocuk bakma durumu, çocuklarla oyun oynama, çocukları sevme, geçirdiği çocukluk dönemi, ileride çocuk sahibi olmayı isteme, aile tipi ve bölümlerine göre farklılaştığı öğrencilerin çocukluğunun geçtiği yer, yaş, medeni durum ve kardeş sayısına göre ise farklılaşmadığı bulunmuştur. Başka bir sonuca göre kadın öğrenciler erkek öğrencilerden, çocuk bakan öğrenciler çocuk bakmayan öğrencilerden, çocuklarla oynayan öğrenciler, çocuklarla oynamayan öğrencilerden, çocukları daha fazla sevmektedir. Çocukluk dönemi çok iyi, iyi ve orta geçen öğrenciler çocukluk dönemi kötü geçen öğrencilerden, ileride çocuk sahibi olmak isteyen öğrenciler, çocuk sahibi olma konusunda kararsız olan ve çocuk sahibi olmak istemeyen öğrencilerden, çekirdek aileye sahip olan öğrenciler, dağılmış ve geniş aileye sahip öğrencilerden çocukları daha çok sevmektedir.

Duyan ve Gelbal (2010) ilköğretim öğretmenlerinin çocuk sevme durumlarını belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada da öğretmenlerin cinsiyetlerine ve sahip oldukları çocuk sayılarına göre çocuk sevme düzeylerinde farklılık bulunmazlarken, 40-50 yaş

grubunda olan, evli olan, çocuk sahibi olan ve sınıf öğretmenliği yapan öğretmenlerin çocuk sevme puanlarını daha yüksek bulunmuştur.

Çay (2015) araştırmasında sınıf öğretmeni ve sınıf öğretmeni adaylarının çocuk sevme düzeylerini çeşitli faktörlere göre analiz etmiştir. İlişkisel tarama modelinde olan araştırma betimseldir. Random yöntemle belirlenen örneklem gruplarından birinci örneklem grubunu Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Aksaray Eğitim Fakültesi ve Erciyes Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği bölümünde okuyan 285'i kadın, 95'i erkek toplam 380 sınıf öğretmeni adayı oluştururken, Kayseri il merkezinde sınıf öğretmeni olarak çalışan 115'i kadın, 136'sı erkek toplam 251 sınıf öğretmeni ise araştırmanın ikinci örneklem grubunu oluşturmuştur. Örneklem gruplarından Kişisel Bilgi Formu ve Barnett Çocuk Sevme Ölçeği ile veriler elde edilmiştir. Araştırmanın sonucunda kız öğretmen adaylarının çocuk sevme düzeylerinin, erkek öğretmen adaylarından daha yüksek olduğu, sınıf öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre çocuk sevme durumlarının farklılaşmadığı bulunmuştur. Sınıf öğretmenlerinin çocuk sevme düzeylerinin, öğretmen adayların çocuk sevme düzeylerinden yüksek olduğu görülmüştür. 46 yaş ve üstü öğretmenlerin çocuk sevme düzeylerinin genç öğretmenlerden daha yüksek olduğu bulunmuştur. Çocuk kitapları okuyan öğretmen adayları ve sınıf öğretmenlerinin, çocuk kitapları okumayan öğretmen adayları ve sınıf öğretmenlerinden çocuk sevme düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğretmen adayları ve sınıf öğretmenlerinden çocuk haberlerini takip edenlerin, çocuk haberlerini takip etmeyen öğretmen adayları ve sınıf öğretmenlerinden çocuk sevme düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür.

Durualp ve Kaytez (2016) çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumlarının çocuk sevme düzeyleri ile bazı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini Çankırı il merkezindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı anaokulları ve anasınıflarında çalışan öğretmenler oluşturmuştur. Araştırmada tesadüfî örneklem alınmış ve araştırmaya veri toplama araçlarını doldurmayı kabul eden toplam 53 okul öncesi öğretmeni alınmıştır. Veriler "Genel Bilgi Formu", "Minnesota İş Doyum Ölçeği" ve "Barnett Çocuk Sevme Ölçeği" ile toplanmıştır. Öğretmenlerin iş doyumları ve çocuk sevme düzeyleri arasındaki ilişki incelendiğinde, araştırmaya alınan öğretmenlerin iş doyumları ve çocuk sevme düzeyleri arasında pozitif ve orta düzeyde bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Arslan, Ergin, Kaynak ve Pınarcık (2013)'ün okul öncesi öğretmen adaylarının benlik saygıları ile çocuk sevmeleri arasındaki ilişkiyi açıklamak amacıyla yaptıkları çalışmada Konya İlinde bulunan Mevlana, Necmettin Erbakan ve Selçuk Üniversitelerinin

Okul Öncesi Öğretmenliği programında öğrenimine devam etmekte olan toplamda 339 öğretmen adayı örneklem kapsamına alınmıştır. Araştırmada veriler “Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeği” ve “Barnett Çocuk Sevme Ölçeği” ile toplanmıştır. Yapılan çalışmanın sonucunda cinsiyet ve öğrenim görülen sınıfın çocuk sevme durumu ve benlik saygısı üzerinde anlamlı etkisinin bulunduğu, bunun yanı sıra da benlik saygısı ile çocuk sevme arasında pozitif yönlü orta düzeyde korelasyon olduğu saptanmıştır.

Akgün-Kostak, Kocaaslan ve Semerci (2017)'nin çocuk sahibi hemşirelerin çocuk sevme düzeylerini ve çocuk yetiştirme tutumlarını belirlemek amacıyla yapılan araştırmada Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikteki çalışma bir üniversite hastanesinde çalışan ve çocuk sahibi olan 65 hemşire ile yürütüldü. Veriler “Anket Formu”, “Barnett Çocuk Sevme Ölçeği” ve “Aile Hayatı ve Çocuk Yetiştirme Tutum Ölçeği” ile toplandı. Araştırmanın sonucunda Çocuk servislerinde çalışan ve çocuk sayısı fazla olan hemşirelerin çocuk sevme düzeylerinin daha iyi olduğu, çocuk servislerinde çalışan, lisans ve üstü eğitime sahip ve çocuk yetiştirme konusunda bilgi alan hemşirelerin çocuk yetiştirme konusunda aşırı koruyucu oldukları, çocuk sayısı az ve geliri iyi düzeyde olan hemşirelerin çocuk yetiştirmede sıkı disiplin tutumlarının daha fazla olduğu bulunmuştur.

Çay ve Şanal (2016)'ın sınıf öğretmeni ve sınıf öğretmeni adaylarının çocuk sevme düzeyleri” bazı değişkenlere göre incelemek amacıyla yaptığı çalışmada “Kişisel Bilgi Formu” ve “Barnett Çocuk Sevme Ölçeği” uygulanarak, araştırmanın verileri toplanmıştır. Araştırma sonucunda çocuk kitapları okuyan sınıf öğretmeni adayları ve sınıf öğretmenlerinin, çocuk kitapları okumayanlara göre çocuk sevme düzeylerinin daha yüksek olduğu bulunmuştur. Sınıf öğretmeni adayları ve sınıf öğretmenlerinden çocuk oyunları bilenlerin, çocuk oyunları bilmeyenlere göre çocuk sevme düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin çocuk sevme düzeylerinin, sınıf öğretmeni adaylarından daha yüksek olduğu görülmektedir.

Ciğerci ve Şentürk (2016)'ün sınıf öğretmenlerinin çocuk sevme eğilimleri ve bu eğilimlerin farklı değişkenler tarafından incelenmesi amacıyla yapılmış olan araştırmada veriler “Kişisel Bilgi Formu” ve “Barnett Çocuk Sevme Ölçeği” uygulanarak, araştırmanın verileri toplanmıştır. Araştırma bulgularına göre sınıf öğretmenlerinin çocuk sevme eğilimleri yüksek düzeyde çıkmış ve öğretmenlerin çocuklara karşı sevgi eğiliminde oldukları belirlenmiştir.

2.2.2. Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ile İlgili Araştırmalar

Şahin ve Şahin (2017) yaptıkları araştırmada öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, öğretmenlik öz-yeterlik inançları ve öğrenciyi tanıma yeterlikleri arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırma genel tarama modelinde yapılmış betimsel bir araştırmadır. Araştırmanın çalışma grubu 649 katılımcıdan oluşmaktadır. Veriler, “Öğretmen Adayı Bilgi Formu”, “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği”, “Öğretmen Öz-yeterlik Ölçeği” ve “Öğretmenlerin Öğrencileri Tanıma Yeterliliği Ölçeği” ile toplanmıştır. Araştırma bulgularına göre, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puan ortalamasının düşük, öz-yeterlik ve öğrenciyi tanıma puanı ortalamasının ise orta düzeyde olduğu saptanmıştır.

Genç ve Tezcan (2015) yaptıkları araştırmada öğretmen olmalarına kısa bir süre kalmış dördüncü sınıf öğretmen adaylarının kariyer planlarını ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlamışlardır. Çalışmanın örneklemi, Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okul Öncesi, Sınıf Öğretmenliği ve Fen Bilgisi Öğretmenliği anabilim dallarında öğrenim gören 101 dördüncü sınıf öğretmen adayından oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından hazırlanmış, fen bilgisi öğretmen adayları için Kariyer Planı Anketi ve Üstüner (2006) tarafından geliştirilen ve tek faktör altında toplanan 34 beşli likert tipi maddeden oluşan Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Yapılan araştırmada öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olduğu, öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölümlere göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklılaşmadığı bulunmuştur.

Nakip ve Özcan (2016)’nın öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik inançları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yaptıkları araştırmaya 2014- 2015 öğretim yılı bahar döneminde Batı Karadeniz Bölgesinde bulunan Kastamonu, Bülent Ecevit, Karabük, Abant İzzet Baysal ve Bartın Üniversitesindeki Beden Eğitimi Öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören ve araştırmaya gönüllü olarak katılan 193 son sınıf öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmada veri toplama araçları olarak, Tschannen-Moran ve Woolfolk Hoy (2001) tarafından geliştirilen ve Türkçe ’ye uyarlaması Çakıroğlu, Çapa ve Sarıkaya (2005) tarafından yapılan öğretmen öz-yeterlik inancı ölçeği ve Başbay, Bümen ve Ünver (2008) tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri ile öğretmenlik

mesleğine yönelik tutumları arasında öğrenim gördükleri üniversitedeki bölüme bağlı olarak, akademik ortalamalarına bağlı olarak, cinsiyetlerine bağlı olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Beden eğitimi öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri ile mesleğe yönelik tutumları arasında anlamlı, orta düzey bir ilişki bulunmuştur.

Bektaş ve Karagöz (2017)'in yaptığı araştırma, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi 4. sınıfta öğrenim görmekte olan öğretmen adayları ile Eğitim Fakültesinde Pedagojik Formasyon eğitimi almakta olan öğretmen adaylarının motivasyon ve tutumlarının bazı değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını sorgulamak amacıyla yapılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin; % 66'sı kadın öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (% 75,8) 'i 18-25 yaş arasındadır. Katılımcıların medeni durumlarına bakıldığında, % 84,6'sı bekârdır. Pedagojik formasyon eğitimi alan öğrencilerin %27,6'sının okul öncesi öğretmenliği bölümünü okumaktadırlar. Araştırmaya %54,3 oranında pedagojik formasyon eğitimi alan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucunda, öğretmen adaylarının, tutum düzeylerinin cinsiyet ve eğitim türlerine göre bir fark olduğu tespit edilirken medeni durumlarına göre öğretmen adaylarının tutum düzeylerinde bir farklılaşma tespit edilmemiştir. Başka bir sonuç ise öğretmen adaylarının tutum algıları ise okuduğu bölüme göre farklılaşma gösterirken, yaş ve mezun olduğu bölümlere göre bir farklılaşma göstermediğidir.

Aydın ve Sağlam (2012) 'ın farklı bölümlerde öğrenim gören son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını çeşitli değişkenler açısından belirlemek ve bu tutumlar arasında nasıl bir ilişki olduğunu ortaya koymak amacıyla yaptıkları araştırmada, veriler 2009- 2010 eğitim-öğretim yılında Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Türkçe Eğitimi, Sınıf Öğretmenliği, İngilizce Öğretmenliği ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümlerinde son sınıfta öğrenim gören toplam 245 öğrenciye öğretmenlik mesleğine yönelik tutum anketi uygulanarak elde edilmiştir. Çalışma sonucunda, son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet, öğrenim gördükleri bölümü tercih etmedeki etkene ve anne eğitim düzeyine göre anlamlı olarak değiştiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuca göre cinsiyet açısından son sınıfta okuyan kız öğrencilerin, erkek öğrencilere göre; öğrenim gördükleri bölümü tercih etmedeki etken açısından incelendiğinde kendini yetiştirmek için öğretmenlik programını tercih edenlerin, mecbur kaldıkları için öğretmenlik programını tercih edenlere göre ve anne eğitim düzeyi açısından ise ilkökul mezunu annelerin çocuklarının, ortaöğretim-

yükseköğretim mezunu annelerin çocuklarına göre öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının daha olumlu olduğu görülmüştür.

Dikmen ve Tuncer (2018)'in pedagojik formasyon eğitimine kayıtlı öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumunu incelemek amacıyla yaptıkları çalışmanın örneklemini 2016-2017 öğretim yılında Fırat Üniversitesi Pedagojik Formasyon Eğitimi programına kayıtlı, rastgele seçilen 283 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak Çetin tarafından geliştirilen 35 maddelik Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Sonuç olarak pedagojik formasyon eğitim programında öğrenim gören bireylerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumun cinsiyet, sınıf düzeyi, öğrenim görülen fakülte değişkeni açısından anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmüştür.

Uyanık (2017)'ın sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını çeşitli değişkenlere göre incelemek amacıyla yaptığı çalışmanın örneklemini Eylül 2011 ve Mayıs 2015 tarihleri arasında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği lisans programında dört yıl boyunca eğitim alan 92 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak Üstüner (2006) tarafından geliştirilen "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının sınıf düzeyi, cinsiyet ve tercih önceliği değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Ayrıca, birinci, üçüncü ve dördüncü sınıfta öğretmen adaylarının akademik başarılarıyla öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında yüksek düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. İkinci sınıfta ise akademik başarılarıyla öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Çam ve Üstün (2016)'nın öğretmenlerin mesleki tutumlarını ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerini tespit etmek ve aralarındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla yaptığı çalışmada veriler Coşkun (2009) tarafından geliştirilen yaşam boyu öğrenme eğilimi ölçeği ve Çetin (2006) tarafından öğretmenlik mesleği tutum ölçeği ile toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini 2015- 2016 eğitim öğretim yılında Muş ili Bulanık ilçesinde çeşitli branşlarda görev yapmakta olan 123 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucunda, yaşam boyu öğrenme eğilimi ve mesleki tutum yaşa, cinsiyete, öğretim kademesine, medeni duruma ve branşa göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Ancak mesleki tutum ile yaşam boyu öğrenme eğilimi arasında pozitif yönlü orta düzey bir ilişki bulunmuştur.

Bakaç ve Özen (2016) 'nin pedagojik formasyon öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öz-yeterlik inançlarını farklı değişkenler bakımından ele almak ve her ikisi arasında nasıl bir ilişki olduğunu ortaya koymak amacıyla yaptığı araştırmada veriler öğretmen öz-yeterlik ölçeği ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini 2014-2015 akademik yılı bahar döneminde Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde Pedagojik Formasyon Sertifika Programına katılan 754 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma sonunda, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında pozitif yönde, düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın alt problemlerini çözümlmek için izlenen yöntemi açıklamak amacıyla; Araştırma Modeli, Araştırmanın Evren ve Örneklemi ve Veri toplama araçlarına ilişkin bilgiler sunulmaktadır.

3.1. Araştırma Deseni

Ortaokul öğretmenlerinin, çocuk sevme düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında ilişkiyi inceleyen bu araştırma betimsel olup ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Betimsel araştırmalar ilk ve temel araştırma eylemidir. Bu araştırmaların, bilginin anlaşılmasında ve artırılmasında büyük önemi vardır. Eğitim sorunlarının pek çoğu betimsel niteliktedir (Balcı,2009).

3.2. Evren ve Örneklem / Çalışma Grubu

Araştırma, Denizli İline bağlı Merkezefendi ilçesinde görev yapmakta olan ortaokul öğretmenlerini kapsamaktadır. Bu öğretmenlerden tesadüfi örneklem yöntemi ile 129 öğretmenden veri toplanmıştır. Örneklemi oluşturan 129 öğretmenin 92'si kadın (%71) , 37'si erkek (%29) ortaokul öğretmenlerini kapsamaktadır.

3.3. Verileri Toplama Araçları (Teknikleri)

Araştırmada veri toplama aracı olarak;

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmanın alt problemlerinde belirtilen değişkenleri belirlemek amacıyla, araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Bu formda beş adet kişisel bilgi sorusu yer almaktadır. Bu sorular cinsiyet, branş, öğretmenlik mesleğinin isteyerek seçilip seçilmemesi, medeni durum, çocuk sayısı gibi bilgileri içermektedir.

3.3.2. Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeği

Üstüner (2006) tarafından geliştirilen bu ölçek, öğretmenlik programlarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumunu belirlemeyi amaçlamaktadır. Ölçek tek boyutlu olup 34 maddeden oluşmaktadır. Her bir maddede belirtilen düşünceye, bireylerden "Hiç katılmıyorum " yanıtından, "Tamamen katılıyorum "

yanıtına kadar değişkenlik gösteren 5 derecede görüş bildirmeleri istenmektedir. Maddeler puanlanırken “Tamamen katılıyorum” yanıtı “5” ile ve “Hiç katılmıyorum” yanıtı ise “1” ile puanlanmaktadır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alpha) .93'dür. Bu araştırmada öğretmen adaylarına uygulanan ölçeğin iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alpha) .95 olarak bulunmuştur. Ölçekten elde edilen yüksek puanlar olumlu öğretmenlik tutumunu işaret etmektedir.

3.3.3. Barnet Çocuk Sevme Ölçeği

Öğretmen adaylarının çocuk sevme düzeylerini belirlemek için Barnet Çocuk Sevme Ölçeği (Duyan ve Gelbal, 2008), kullanılmıştır. Barnett Çocuk Sevme Ölçeği, Barnett ve Sinisi tarafından insanların çocuklara yönelik tutumlarını ölçme amacıyla geliştirilmiş ve Türkiye için güvenilirlik ve geçerlik çalışması Duyan ve Gelbal (2008) tarafından yapılmış olan bir ölçme aracıdır. Duyan ve Gelbal bu çalışmalarında (2008), test-tekrar test güvenilirliğini 0.854 ve iç tutarlılık katsayısını 0,92 olarak belirlemişlerdir. Bu çalışmada ise ölçeğin iç tutarlık katsayısı. 88 olarak bulunmuştur. Ölçekte 14 madde bulunmakta olup, her bir maddede belirtilen düşünceye, bireylerden "Hiç katılmıyorum" yanıtından, "Tamamen katılıyorum" yanıtına kadar değişkenlik gösteren yedi derecede görüş bildirmeleri istenmektedir. Çocukları sevmeyi belirlemeye yönelik maddelerden dördü olumsuz (3, 6, 10 ve 13 maddeler) ve 10 olumlu anlam taşımaktadır. Olumlu maddeler puanlanırken “Tamamen katılıyorum” yanıtı “7” ile ve “Hiç katılmıyorum” yanıtı ise “1” ile puanlanmaktadır. Olumsuz maddelerin puanlanmasında da "Hiç katılmıyorum" yanıtı “7” ile "Tamamen katılıyorum" yanıtı da "1" ile puanlanmaktadır. Ölçekten alınan yüksek puanlar, insanların çocukları daha fazla sevdikleri; düşük puanlar ise çocukları sevme düzeylerinin düşük olduğu anlamına gelmektedir.

3.4. Veri Toplama Süreci

Veriler, öğretmenlerin görev yaptığı okullara bizzat gidilerek toplanmıştır. Ölçekler araştırmamanın yapılacağı okullardaki öğretmenlere ders aralarında, okul bitiş zamanlarında veya gün ortası zamanlarda uygulanmıştır. Verilerin toplanması planlanan süre doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için çarpıklık (skewness) - basıklık (kurtosis) değerlerine bakılmıştır. Bu değerler; çocuk sevme ölçeği için, Skewness -1,15, Kurtosis, 1,64, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği için - Skewness -1,34, Kurtosis, 1,66'dır. Bu değerlerin kabul edilebilir olan +2/-2 aralığında olduğu ve verilerin normal dağılım gösterdiği söylenebilir.

Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği ve çocuk sevme ölçeğinden elde edilen veriler betimleyici istatistikler ile sunulacaktır. Araştırmanın amacına uygun olarak hazırlanan araştırma sorularına istatistiksel olarak cevaplar aranmıştır. Son olarak öğretmenlerin çocuk sevme düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında ilişki olup olmadığı korelasyon analizi ile belirlenmiştir. Manidarlık sınamalarında anlamlılık düzeyi olarak $\alpha = 0.05$ alınacaktır.

Veriler normal dağılım gösterdiğinden iki grup ortalamalarını karşılaştırmak için t Testi, ikiden fazla grup ortalamalarını karşılaştırmak için Varyans Analizi, çocuk sevme ve öğretmenlik tutumu arasındaki ilişkiyi belirlemek için Pearson Moment Korelasyon Analizi teknikleri ile veriler analiz edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırmadaki alt problemlere ilişkin bulguların istatistiksel çözümlenmesi ve bunun sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

4.1. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Durumu

Ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri cinsiyete, medeni durumlarına, öğretmenlik mesleğini isteyerek seçip seçmeme durumlarına, çocuk sayılarına göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için t-testi, branşlarına göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi (one-way ANOVA) uygulanmıştır.

4.1.1. Çocuk sevme ve Öğretmenlik Tutumuna İlişkin Betimleyici İstatistikler

Tablo 4.1.'de Ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri ve öğretmenlik tutumuna ilişkin betimleyici istatistikler incelenmiştir.

Tablo 4.1. *Çocuk Sevme ve Öğretmenlik Tutumuna İlişkin Betimleyici İstatistiklerin İncelenmesi*

Ölçek	Ortalama	Standart sapma	Çarpıklık değeri	Basıklık değeri
Çocuk sevme	6,12	0,75	-1,15	1,64
Öğretmenlik tutumu	4,25	0,64	-1,34	1,66

4.1.2. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Cinsiyetlerine Göre Farklılık Gösterme Durumu

Tablo 4.2.'de ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Tablo 4.2. *Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre İncelenmesi*

	<i>N</i>	$\bar{x}$	<i>S</i>	<i>t</i>	<i>Sd</i>	<i>p</i>
Kadın	92	6,13	0,74	0,21	127	0,28
Erkek	37	6,10	0,79			

Tablo 4.2.'ye göre öğretmenlerin çocuk sevme düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız örneklem t-Testi sonucuna göre öğretmenlerin çocuk sevme düzeyleri [$t(127)=-.21, p>.05$] ile cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilememiştir.

4.1.3. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Medeni Durumlarına Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu

Tablo 4.3.'de ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri medeni durumlarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Tablo 4.3. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Medeni Durum Değişkenine Göre İncelenmesi

	<i>N</i>	$\bar{x}$	<i>S</i>	<i>t</i>	<i>Sd</i>	<i>p</i>
Evli	102	6,10	0,75	0,558	127	0,09
Bekar	27	6,20	0,77			

Tablo 4.3.'e göre öğretmenlerin çocuk sevme düzeylerinin medeni durum değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız örneklem t-Testi sonucuna göre öğretmenlerin çocuk sevme düzeyleri ile medeni durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilememiştir. [$t(127)=-,55, p>.05$].

4.1.4. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Öğretmenlik Mesleğini İsteyerek Seçip Seçmeme Durumlarına Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu

Tablo 4.4.'de ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeylerinin öğretmenlik mesleğini isteyerek seçip seçmeme durumlarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Tablo 4.4. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Öğretmenlik Mesleğini İsteyerek Seçip Seçmeme Durumuna Göre İncelenmesi

	<i>N</i>	$\bar{x}$	<i>S</i>	<i>t</i>	<i>Sd</i>	<i>P</i>
Evet	116	6,16	0,72	1,58	127	0,12
Hayır	13	5,81	0,91			

Tablo 4.4.'e göre öğretmenlerin çocuk sevme düzeylerinin öğretmenlik mesleğini isteyerek seçip seçmeme durum değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız örneklem t-Testi sonucuna göre öğretmenlerin çocuk sevme

düzeyleri [$t_{(127)}=1,58, p>.05$] ile öğretmenlik mesleğini isteyerek seçip seçmeme durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

4.1.5. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu

Tablo 4.5.'de Ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeylerinin branş değişkenine göre anlamlı bir fark gösterip göstermediği incelenmiştir.

Tablo 4.5. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Branş Değişkenine Göre İncelenmesi

	Branş	N	$\bar{X}$	Ss	Anova Testi						
					Var. K	KT	Sd	KO	F	P	Fark
Çocuk sevgisi	Sayısal (A)	40	6,00	0,88	G.Arası	2,12	2	1,06	1,89	.15	Yok
	Sözel (B)	64	6,10	0,74	G.İçi	70,62	126	0,56			
	G. Sanatlar(C)	25	6,36	0,44	Toplam	72,75	128				
	Toplam	129	6,12	0,75							

Tablo 4.5.'e göre ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeylerinin branş değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. ($F_{2-126}=1,89; p>.05$).

4.1.6. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Sahip Oldukları Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu

Tablo 4.6.'da ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri ile sahip oldukları çocuk sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Tablo 4.6. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin Sahip Oldukları Çocuk Sayısı Değişkenine Göre İncelenmesi

	N	$\bar{x}$	S	t	Sd	P
0-1	58	6,04	0,77	-1,03	127	0,76
2 ve daha fazlası	71	6,18	0,73			

Tablo 4.6.'ya göre öğretmenlerin çocuk sevme düzeylerinin sahip oldukları çocuk sayısı değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız örneklem t-Testi sonucuna göre öğretmenlerin çocuk sevme düzeyleri ile sahip oldukları çocuk sayısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. [$t_{(127)}=1,03$, $p>.05$].

4.2. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Durumu. Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Kişisel Değişkenlere Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu

Ortaokul öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile cinsiyetlerine, medeni durumlarına, öğretmenlik mesleğini isteyerek seçip seçmeme durumlarına, çocuk sayılarına göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için t testi, branşlarına göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi (one-way ANOVA) uygulanmıştır.

4.2.1. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Cinsiyetlerine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu

Tablo 4.7. 'de ortaokul öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Tablo 4.7. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Cinsiyet Değişkenine Göre İncelenmesi

	<i>N</i>	$\bar{x}$	<i>S</i>	<i>t</i>	<i>Sd</i>	<i>P</i>
Kadın	92	4,28	0,58	0,83	127	0,04
Erkek	37	4,16	0,78			

Tablo 4.7.'ye göre ortaokul öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız örneklem t-Testi sonucuna göre kadın öğretmenler ($\bar{x}=4,28$), erkek öğretmenlere göre ($\bar{x}=4,16$) mesleğine ilişkin olumlu tutum geliştirmiştir. Öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir. [$t_{(127)}= ,83$, $p <.05$].

4.2.2. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Medeni Durumlarına Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu

Tablo 4.8.'de ortaokul öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının medeni durum değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Tablo 4.8. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Medeni Durum Değişkenine Göre İncelenmesi

	<i>N</i>	$\bar{x}$	<i>S</i>	<i>t</i>	<i>Sd</i>	<i>P</i>
Evli	102	4,23	0,65	-0,61	127	0,25
Bekar	27	4,32	0,62			

Tablo 4.8.'e göre ortaokul öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının medeni durum değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız örneklem t-Testi sonucuna göre öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile medeni durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilememiştir. [$t_{(127)} = -0,61, p > .05$].

4.2.3. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Öğretmenlik Mesleğini İsteyerek Seçip Seçmeme Durumlarına Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu

Tablo 4.9.'da ortaokul öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının öğretmenlik mesleğini isteyerek seçip seçmeme değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Tablo 4.9. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Öğretmenlik Mesleğini İsteyerek Seçip Seçmeme Durumlarına Göre İncelenmesi

	<i>N</i>	$\bar{x}$	<i>S</i>	<i>t</i>	<i>Sd</i>	<i>P</i>
Evet	116	4,35	0,55	5,90	127	0,01
Hayır	13	3,35	0,79			

Tablo 4.9.'a göre ortaokul öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının öğretmenlik mesleğini isteyerek seçip seçmeme durum değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız örneklem t-Testi sonucuna göre Öğretmenlik mesleğini isteyerek seçenler ($\bar{x}=4,35$), isteyerek seçmeyenlere ($\bar{x}=3,35$) göre mesleklerine ilişkin olumlu tutum geliştirmişlerdir. Öğretmenlerin öğretmenlik

mesleğine karşı tutumları [$t_{(127)}=5,90$, $p<.05$] ile öğretmenlik mesleğini isteyerek seçip seçmeme durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir.

4.2.4. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Branş Değişkenine Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu

Tablo 4.10.'da ortaokul öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının branş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Tablo 4.10. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Branş Değişkenine Göre İncelenmesi

	Branş	N	$\bar{X}$	Ss	Anova Testi						
					Var. K	KT	Sd	KO	F	P	Fark
Mesleğe Yönelik Tutum	Sayısal (A)	40	4,17	0,80	G.Arası	0,57	2	0,28	0,67	.51	Yok
	Sözel (B)	64	4,31	0,55	G.İçi	53,45	126	0,42			
	G. Sanatlar(C)	25	4,20	0,59	Toplam	54,02	128				
Toplam		129	4,25	0,64							

Tablo 4.10.'a göre öğretmenlerin mesleğe ilişkin tutumlarının branş değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere uygulanan tek yönlü varyans analizi sonuçları incelendiğinde puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. ($F_{2-126}=0,67$; $p>.05$).

4.2.5. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Sahip Oldukları Çocuk Sayılarına Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterme Durumu

Tablo 4.11.'de ortaokul öğretmenlerinin, öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının sahip oldukları çocuk sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Tablo 4.11. Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Sahip Oldukları Çocuk Sayısı Değişkenine Göre İncelenmesi

	N	$\bar{x}$	S	t	Sd	P
0-1	58	4,24	0,65	-0,62	127	0,51
2 ve Daha Fazla	71	4,25	0,65			

Tablo 4.11.'e göre öğretmenlerin mesleğe ilişkin tutumlarının sahip oldukları çocuk sayısı değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere uygulanan bağımsız t-testi sonuçlarına göre puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. [$t_{(127)} = -.62, p > .05$].

4.3. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeyleri ile Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları Arasında Manidar Bir İlişki Olup Olmama Durumu

Tablo 4.12.'de ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesi için korelasyon analizi kullanılmıştır.

Tablo 4.12. Ortaokul Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeyleri ile Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki ($n=129$)

		Öğretmenlik Mes. Tutum	<i>p</i>
Çocuk Sevgisi	<i>r</i>	0,548 **	0,00

** Korelasyon .01 düzeyinde anlamlıdır

Cohen (1988)'e göre iki değişken arasındaki ilişkinin değeri .10-.29 arası düşük; .30-.49 arası orta; .50-1.00 arası yüksek dereceli bir ilişki olduğunu gösterir (Pallant, 2007). Tablo 4.12.'ye göre ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında pozitif yönlü yüksek dereceli ilişki vardır denilebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevmeye düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında bir ilişki var mıdır? Sorusuna cevap bulmak amacıyla yapılmış olan bu araştırmada tesadüfi örneklem yöntemi ile 129 öğretmenden veri toplanmıştır. Araştırmada ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevmeye düzeyleri ile demografik özellikleri arasındaki ilişkiye bakılmış, ortaokul öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile demografik özellikleri arasındaki ilişkiye bakılmış ve son olarak ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevmeye düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasındaki ilişkiye bakılmıştır.

Bu araştırmanın sonucu olarak, ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevmeye düzeyleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Bu duruma ilişkin literatürdeki çalışmalar arasında bir görüş birliğine ulaşıldığını söylemek mümkün değildir. Çatalbaş, Çelik ve Sarıtaş (2013)'ın eğitim fakültesinde öğrenim gören, mezuniyet aşamasına gelmiş öğretmen adaylarının çocuk sevmeye düzeyleri, empatik eğilimleri, cinsiyet ve öğrenim gördüğü programa (mesleğe) girişte istekli olup olmama durumlarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına etkisinin belirlenmesi amacıyla yaptıkları çalışmada cinsiyetin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumda etkili bir değişken olmadığı bulunmuştur. Kardeş-Özdemir, Kerimoğlu-Yıldız ve Türk (2017) 'ın ilk ve ortaöğretim kurumlarında öğretmenlerin çocuk sevmeye durumlarının belirlenmesi, bu durumun erkek ve kadın öğretmenler arasında bir farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçladıkları çalışmada sonuç olarak, cinsiyete göre bakıldığında kadın ve erkek öğretmenler arasında çocuk sevmeye durumu açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Benzer bir sonuç, Duyan ve Gelbal (2010)'ın Ankara'da ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bazı sosyo-demografik ve mesleki özelliklerine göre çocuk sevmeye özelliklerini karşılaştırmak amacıyla yaptıkları çalışmada öğretmenlerin cinsiyetlerine ve sahip oldukları çocuk sayılarına göre çocuk sevmeye düzeylerinde farklılık bulunmamıştır. Bunlarla beraber tam tersi sonuca ulaşan çalışmalarda vardır. Arslan, Ergin, Kaynak ve Pınarcık (2013) 'ın okul öncesi öğretmen adaylarının benlik saygıları ile çocuk sevmeleri arasındaki ilişkiyi açıklamak amacıyla yaptıkları çalışmada cinsiyet ve öğrenim görülen sınıfın çocuk sevmeye durumu ve benlik saygısı üzerinde anlamlı etkisinin

bulunduğu, bunun yanı sıra da benlik saygısı ile çocuk sevme arasında pozitif yönlü orta düzeyde korelasyon olduğu saptanmıştır. Yazıcı (2014)'nın çocukların tüm gelişim alanlarında ve temel öğrenmelerinde büyük bir öneme sahip olan okul öncesi öğretmen adaylarının çocuk sevme eğilimlerini incelemek amacıyla yaptığı çalışmada sonuç olarak okul öncesi öğretmen adaylarının çocuk sevme eğilimlerinin cinsiyete, yaş ve sınıf düzeyine göre farklılıklar gösterdiği bulunmuştur.

Başka bir sonuç ise ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri ile medeni durumları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Bu sonucu destekleyen başka araştırmalarda mevcuttur. Ercan (2014)'ın öğretmenlerin çocuk sevgisini betimlemek, çocuk sevgisi ile demografik özellikler arasında anlamlı ilişkilerin varlığını saptamak amacıyla yaptığı araştırmada öğretmenlerin yaşı, medeni hal, çocuk sayısı ve kıdem değişkenleriyle çocuk sevme arasında ise anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür. Kabaklı-Çimen, L. (2015)'nin eğitim fakültesi öğrencileri ile yaptığı çalışma sonucunda da çocuk sevme puanları arasında medeni duruma göre anlamlı bir fark görülmemiştir.

Çalışmada, ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeylerinin branş değişkenine göre anlamlı bir fark gösterip göstermediği incelenmiş, istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Alan yazı incelendiğinde tersi sonuçlara ulaşan çalışmalar daha fazla olduğu görülmüştür. Ercan, R. (2014) öğretmenlerin branşı ile çocuk sevgisi arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu belirtmiştir. Kabaklı-Çimen, L. (2015)'nin eğitim fakültesi öğrencilerinin çocuk sevme eğilimlerinin incelenmek amacıyla yaptığı çalışma bulgularına göre eğitim fakültesi öğrencilerinin çocuk sevme puanlarının bölümlere göre farklılaştığı belirlenmiştir.

Çalışmada ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri ile çocuk sayısı değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Duyan ve Gelbal (2010)'nın ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bazı sosyo-demografik ve mesleki özelliklerine göre çocuk sevme özelliklerini karşılaştırmaya yönelik yaptığı çalışmada bu sonucu destekler niteliktedir. Bu çalışmada çocuk sahibi öğretmenler ile çocuk sahibi olmayan öğretmenlerin çocuk sevme durumu bakımından aralarında fark bulunduğu saptanmış; ancak, sahip olunan çocuk sayısı ile çocuk sevme durumu arasında bir ilişki olmadığı belirlenmiştir. Çalışmayla örtüşen bir başka araştırma ise Ercan (2014)'ın öğretmenlerin çocuk sevgisini betimlemek, çocuk sevgisi ile demografik özellikler arasında anlamlı ilişkilerin varlığını saptamak amacıyla yaptığı araştırmada öğretmenlerin

yaşı, medeni hal, çocuk sayısı ve kıdem değişkenleriyle çocuk sevmeye arasında ise anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

Bu sonuçların yanı sıra çalışmada ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevmeye düzeyleri ile öğretmenlik mesleğini isteyerek seçip seçmeme durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yazıcı (2013)'nin okul öncesi öğretmen adaylarının çocuk sevmeye eğilimlerini incelemek amacıyla yaptığı çalışma araştırma sonucunu destekler niteliktedir. Çalışmada öğretmen adaylarının çocuk sevmeye eğilimlerinin cinsiyete, yaşa sınıf düzeyine, bölümü kaçınıcı sırada tercih ettiğine göre farklılaşıp farklılaşmadığına bakılmış, aday öğretmenlerin üniversiteye girişte tercih sıralamalarına göre çocuk sevmeye puanları arasında fark bulunmamaktadır. Adaylar hangi sırada tercih yapmış olursa olsun öğrenim yaşantısı sırasında almış oldukları eğitim ve bilinçlenme onların mesleğe ve mesleğin gerekliliklerine karşı bilinçlenmesini sağlamış, çocuklara karşı ilgisini artırmış olabileceği belirtilmiştir. Literatür tarandığında tam tersi sonuçlara ulaşan çalışmalar daha fazladır. Durualp ve Ünal (2013)'in yaptığı çalışmada öğretmenlerin çocuk sevmeye düzeyleri mesleği isteyerek seçme durumuna göre anlamlı bir farklılık oluşturmuştur. Çatalbaş ve diğerleri (2013) çalışmalarında öğretmenlik mesleğini isteyerek seçenlerin çocuk sevmeye düzeylerinin daha yüksek olduğunu belirlemişlerdir. Kardeş-Özdemir ve diğerleri (2017) yaptığı çalışmada öğretmenlerin mesleğini kendi isteği ile seçme durumu, mesleğini sevmeye gibi değişkenlere göre öğretmenlerin çocuk sevmeye durumunun farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiş; anaokulu ve ilkokulunda çalışan, mesleki deneyimi fazla olan, sözel branşta olan, kendi isteği ile mesleğini seçen ve mesleğini seven öğretmenlerin çocuk sevmeye puanlarının anlamlı düzeyde yüksek olduğu bulunmuştur.

Araştırmada, ortaokul öğretmenlerinin, öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Benzer sonuçlar başka araştırmalarda da yer almaktadır. Kamer ve Pektaş (2011) 'in fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları cinsiyet, mezun olunan lise türü, üniversite, sınıf düzeyi, anne ve baba eğitim durumu değişkenleri açısından incelenmek amacıyla yaptıkları çalışmada öğretmenlerin mesleğe yönelik tutum puanları, cinsiyete göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermektedir. Terzi ve Tezci (2007)'nin ortaöğretime öğretmen yetiştiren 3,5+1,5 programlarındaki öğrenciler ile ilköğretime öğretmen yetiştiren lisans programlarında okuyan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının program, sınıf ve cinsiyet değişkenleri açısından karşılaştırmalı olarak

incelenmesi amacıyla yapılan araştırmada kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre tutum puanlarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İter (2009)'in sınıf öğretmenliği bilim dalı 4. Sınıf öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının bazı değişkenler açısından incelemek amacıyla yaptığı çalışmada öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyetlerine göre farklılaştığı, kızların erkeklere oranla daha olumlu tutumlara sahip oldukları görülmüştür. Oral (2004) ise öğretmen adaylarının cinsiyetlerine, branşlarına, öğretmenlik mesleğini tercih etme sırasına ve nedenine göre mesleğe ilişkin tutumları arasında anlamlı fark olduğunu belirtmiştir. Bu araştırmaların yanı sıra tam tersi sonuçlara ulaşan araştırmalarda mevcuttur. Bulut (2009) 'un öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını değerlendirmeye yönelik yaptığı çalışmada cinsiyet değişkenine ait bulgular incelendiğinde, bay ve bayan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir. Piji-Küçük (2012) 'ün müzik öğretmenlerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının saptanmak amacıyla yaptığı araştırmada müzik öğretmenlerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları cinsiyetlerine göre anlamlı bir fark yaratmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Başbay, Bümen ve Ünver (2009) 'in öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarındaki değişim ile tutumun cinsiyet ve bölümlere göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini araştırmak amacıyla yaptıkları çalışmada öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde cinsiyetlerinin ve öğretim dönemlerinin ortak etkisinin olmadığı görülmektedir. Dikmen ve Tuncer (2018) 'in pedagojik formasyon eğitimine kayıtlı öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumunu incelemek amacıyla yaptıkları çalışmada öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde cinsiyetlerinin ve öğretim dönemlerinin ortak etkisinin olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Araştırmada, ortaokul öğretmenlerinin, öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile medeni durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilememiştir. Bu sonucu destekler nitelikte birçok araştırma vardır. Çam ve Üstün (2017)'nün öğretmenlerin mesleki tutumlarını ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerini tespit etmek ve aralarındaki ilişkiyi ortaya koymak amacı ile yaptığı çalışmada öğretmenlerin mesleki tutumlarının ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin; cinsiyete, medeni duruma, yaşa, öğretim kademesine ve branşa göre değişmediği sonucu elde edilmiştir. şahin (2010)'in farklı kişişel özelliklere sahip okulöncesi öğretmenlerinin mesleki yeterlilik algıları ile mesleğe yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla yaptığı araştırmada yaş, medeni durum, kıdem,

çalışma süresi (yarım gün-tam gün), çalıştığı kurumun türü (resmi-özel), hizmet içi eğitim alma durumu değişkenleri öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumlarını farklılaştırmadığı ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlardan farklı sonuçlara ulaşılmış araştırmalarda vardır. Kırılmış (2017)'in aday öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumlarının onların cinsiyetlerine, branşlarına, medeni durumlarına ve yaşlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yaptığı araştırmanın sonuçlarından biri bekârların mesleki tutum düzeyi evlilerden yüksek olarak bulunmuştur. Ekici (2014)'nin öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının medeni duruma göre farklılaştığı, evli olanların bekâr olanlara göre daha olumlu tutum sergiledikleri saptanmıştır.

Araştırmada, öğretmenlerin, öğretmenlik mesleğine karşı tutumları ile öğretmenlik mesleğini isteyerek seçip seçmeme durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Öğretmenlik mesleğini isteyerek seçenler öğretmenlik mesleğine karşı olumlu tutum geliştirmişlerdir. Literatür incelendiğinde benzer çalışmalarda fikir birliği oluşmuş durumdadır. Uyanık (2017)'in sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını çeşitli değişkenlere göre incelemek amacıyla yaptığı araştırmada, sınıf öğretmeni adaylarının öğrenim gördükleri programı tercih etme önceliğinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Aydın ve Sağlam (2012)'in farklı bölümlerde öğrenim gören son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını çeşitli değişkenler açısından belirlemek ve bu tutumlar arasında nasıl bir ilişki olduğunu ortaya koymak amacıyla yaptığı çalışmada “Kendini yetiştirmek” için öğretmenliği tercih edenlerin, “mecbur kaldığı” için bu mesleği tercih edenlerden öğretmenlik mesleğine karşı daha fazla olumlu tutum sergiledikleri görülmüştür. Doğan-Genç (2016) 'in Eğitim Fakültesi'nde ve Fen Edebiyat Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesi ve öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler ışığında araştırılması amacıyla yaptığı çalışmada öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının öğrencilerin mezun olduktan sonra öğretmenlik mesleğini seçip seçmemeleri ile farklılık gösterdiği, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının öğretmenlik mesleğini seçmek isteyen öğrenciler lehine olduğu sonucu çıkmıştır. Uyanık (2016)'in sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını çeşitli değişkenlere göre incelemek amacıyla yaptığı araştırmada sınıf öğretmeni adaylarının öğrenim

gördükleri programı tercih etme önceliğinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmada ortaokul öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile branş değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bulunan sonuçlarla örtüşen başka araştırmalarda vardır. Çam ve Üstün (2016) ‘nün öğretmenlerin mesleki tutumlarını ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerini tespit etmek ve aralarındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla yaptığı araştırmadan elde edilen bulgulara bakıldığında araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki tutumlarının ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin; cinsiyete, medeni duruma, yaşa, öğretim kademesine ve branşa göre değişmediği sonucu elde edilmektedir. Aydın ve Sağlam (2012) ‘ın farklı bölümlerde öğrenim gören son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını çeşitli değişkenler açısından belirlemek ve bu tutumlar arasında nasıl bir ilişki olduğunu ortaya koymak amacıyla yaptığı araştırmada, öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutumların “bölümlere göre” farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesine yönelik yapılan analiz sonucunda, bölümler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı bulunmuştur. Başbay ve diğerleri (2009)’nin Ege Üniversitesi’nde yürütülmekte olan OAÖTYLP süresince öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarındaki değişim ile tutumun cinsiyet ve bölümlere göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Araştırmada öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde alanların ve öğretim dönemlerinin ortak etkisinin olmadığı görülmüştür.

Araştırmada öğretmenlerin mesleğe ilişkin tutumlarının sahip oldukları çocuk sayısı değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu sonuçtan öğretmenlerin kaç çocuğa sahip olduklarının mesleğe ilişkin tutumlarını etkilemediği çıkarımı yapılabilir.

Araştırmada ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde bir korelasyon ilişkisi tespit edilmiştir. Literatür tarandığında benzer çalışmaların sonuçlarının araştırmanın sonuçlarıyla örtüştüğü görülmüştür. Acar, Erbay, Gülnar ve Kuşçu (2015)’in okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını çocuk sevme durumları açısından incelemek amacı ile yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının öğretmenlik

mesleğine yönelik tutumları ve çocuk sevme durumları arasında anlamlı, orta düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur.

Sonuç olarak çocukları seven öğretmenlerin mesleklerine ilişkin tutumları doğru orantılı olarak artmaktadır. Araştırmanın sonuçlarında görüldüğü üzere, mesleğini isteyerek seçen kişilerin mesleklerine yönelik olumlu tutum geliştirdikleri ortaya çıkmıştır. Bu durumda nitelikli eğitimin en önemli unsurlarından biri olan öğretmenlerin eğitimin verimliliği açısından mesleğe karşı olumlu tutum geliştirmeleri çok önemli olduğundan, öğretmenlik mesleğini seçen kişilerin aynı zamanda çocukları seviyor olmaları çok önemlidir.

5.2. Öneriler

Yapılan araştırmada öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ve çocuk sevme düzeylerinin sadece öğretmenlik mesleğini isteyerek seçip seçmeme durumlarına göre farklılaştığı bulunmuştur. Bu durum göstermektedir ki öğretmenlik mesleği, bu mesleğe gönül veren kişiler tarafından yapılmalıdır ve bu sebeple üniversite bölümü seçecek olan kişilere yeterli rehberlik hizmeti verilmeli mesleklerin önemi ve gereklilikleri açıklanmalıdır.

Bu araştırmanın sonuçları beklendiği şekilde çıkmıştır. Bu çalışma Denizli ilindeki Merkezefendi ilçesinde görev yapan 129 öğretmen ile sınırlıdır. Farklı ilçelerde görev yapan öğretmenlerde toplanacak veriler ve farklı değişkenlerin sınanması ile daha kapsamlı sonuçlar elde edilebilir.

Bu çalışmada ortaokul öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri ile öğretmenlik mesleğini isteyerek seçip seçmeme durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır fakat alan yazı tarandığında benzer çalışmalarda tersi sonuçlara ulaşıldığı görülmüştür. Bu sebeple bu amaca yönelik ortaokul öğretmenlerini örneklem alan başka çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

Akgün-Kostak, M., Kocaaslan, E.N ve Semerci, R. (2017) Hemşirelerin Çocuk Sevme Düzeyleri ve Çocuk Yetiştirme Tutumları. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 6(4): 146-155.

Arslan, E., Ergin, B., Kaynak, K.B. ve Pınarcık, Ö. (2015) Okul Öncesi Öğretmeni Adaylarının Benlik Saygıları İle Çocuk Sevmeleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *İlköğretim Online*, 14(1), 86-96, doi: 10.17051/ıo.2015.35947.

Aydın, R. ve Sağlam, G. (2012). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(2), 257-294.

Bakaç, E. ve Özen, R.(2017) Pedagojik Formasyon Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz-Yeterlik İnançları İle Tutumları Arasındaki İlişki. *Kastamonu Eğitim Dergisi* 25(4) 1389-1404.

Baylan, P. (2009) İlköğretim Okulları Birinci Kademe Sınıf Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları ile İş Doyumları Arasındaki İlişki, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

Bektaş, M. ve Karagöz, Ş. (2017). “Öğretmen Adaylarının Tutum ve Motivasyon Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi”, 3(15), 154-164 (ISSN:2149-8598).

Bulut, İ. (2009) Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 13-24.

Ceylan, E.A. (2017). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeyleri İle İletişim Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Aksaray.

Çam, E. ve Üstün, A. (2016).Öğretmenlerin Mesleki Tutumları ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki İlişkisi. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 462-477.

Çatalbaş, G., Çelik, K. ve Sarıtaş, E. (2013) The Effect of Student Teachers’ Liking of Children and Empathic Tendency on the Attitudes of Teaching Profession International J. Soc. Sci. & Education. 3(2)

Çay, Y. (2016). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Ve Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin İncelenmesi, *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi* 4(6),135-142.

Çelikten, M., Şanal, M. ve Yeni, Y. (2005) Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2(19), 207-237.

Çiçekli-Koç, G. ve Engin, G. (2014) Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. *TSA / Yıl: 18 S: 2, Ağustos 2014*

Çiğdem, G.(2010) Sınıf Öğretmenliği Adaylarının Öğrenme Stilleri ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından incelenmesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.

Dağ, E. (2010) Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları ile Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etmelerinde Etkili Olan Faktörler Arasında ki ilişki, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. İzmir.

Dereli-İman, E. (2014). Okul öncesi öğretmen adaylarının çocuk sevgisi ve öğretmenlik mesleğine ilişkin motivasyonlarının incelenmesi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 7(4), 482-504, doi: 10.13114/MJH/201322484

Dikmen, M. ve Tuncer, M. (2018) . Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumun Çeşitli Değişkenlere Göre Değerlendirilmesi. *Harran Education Journal*,3(1), 24-38, doi: 10.22596/2018.0301.24.38

Doğan Genç, K. (2016)Eğitim Fakültesi ve Fen Edebiyat Fakültesinde Okuyan Öğrencilerin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Durualp, E. ve Kaytez, N. (2016) Okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumlarının çocuk sevme düzeyleri ile bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 6(1), 97- 112, doi: 10.14527/pegegog.2016.006.

Ercan, R. (2014). Öğretmenlerde Çocuk Sevgisi, *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 9(8), 435-444.

Eş, Ü. (2010) Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Ve Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etme Nedenlerinin İncelenmesi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Niğde.

Gelbal S ve Duyan V. (2010) İlköğretim öğretmenlerinin çocuk sevme durumlarına etki eden değişkenlerin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38, 127-137.

Genç, S.Z. ve Tezcan, G.(2015) İlköğretim Öğretmen Adaylarının Kariyer Planları ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları [Özel Sayı] *KSBD, Hüseyin Hüsnü Tekışık Özel Sayısı* 1, 253-262

Hacıoğlu, F. ve Alkan, C. (1997) . *Öğretmenlik uygulamaları*. Ankara: Alkım Yayınevi

Helvacı, M. A. (2009). *Öğretmenlik Mesleğinin Özellikleri*, N. Saylan (Ed.), *Eğitim Bilimine Giriş*, Anı Yayıncılık: Ankara

İlter, İ (2009) Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Elazığ.

Kabaklı Çimen, L. (2015) Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Çocuk Sevme Eğilimlerine Etki Eden Değişkenlerin İncelenmesi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* 10(11), 811-830 doi: 10.7827

Kardaş Özdemir, F. Kerimoğlu Yıldız, G. ve Türk, R. (2017). Öğretmenlerin Çocuk Sevme Durumlarının Belirlenmesi, *İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hast. Dergisi* 2017; 7(1), 45-52, doi: 10.5222/buchd.2017.045

Kuşçu, Ö. , Erbay, F. , Acar, Ş. ve Gülnar, E. (2015) Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Çocuk Sevme Durumu Açısından İncelenmesi, *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(3), 114-122

MEB, (2008). *Öğretmen Yeterlikleri: Öğretmenlik Mesleği Genel ve Özel Alan Yeterlikleri*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.

Nakip, Ö. ve Özcan, G. (2016) Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik İnançları İle Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(3), 783-795 doi:10.17860/mersinefd.282380

Oktay, A. (1991).Öğretmenlik Mesleği ve Öğretmenin Nitelikleri. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*. Sayı3, 187-193

Oral, B. (2004). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 15, 88–98.

Özder, H. , Konedralı, G. ve Zeki, C. P. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi* 2010,16(2), 253-275

Öztürk, H. (1993), *Eğitim Sosyolojisi*, 8.Basım, Ankara: Hatiboğlu Yayınları.

Pedagoji Derneği, (2014). Çocuk ve Öğretmen, Makale No: 13 Yayın Tarihi: 24 Kasım 2014

Piji Küçük, D. (2012). Müzik Öğretmenlerinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumları. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 151-161

Selen Şahin, Z. (2010) Okul Öncesi Eğitim Öğretmenlerinin Mesleğe Yönelik Tutumları Ve Yeterlilik Algularının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Şahin, C. ve Şahin, S. (2017). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları, Öz-Yeterlik İnançları ve Öğrenciyi Tanıma Düzeyleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*,15(2), 224-238

Şahin, S (2010) Okul Öncesi Eğitim Öğretmenlerinin Mesleğe Yönelik tutumları Ve Yeterlilik Algularının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Konya.

Şanal, M. ve Çay, Y. (2016) Sınıf Öğretmeni Adaylarının Ve Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Sevme Düzeylerinin İncelenmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(6), ISSN 2148-2314.

Terzi, A.R. ve Tezci, E. (2007) Necatibey Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 52, 593-614

Tunçeli, H.İ (2013) Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri İle Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 3(3), 51-58

Uyanık, G.(2017). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(8), ISSN 2148-2314

Üstüner, M. (2006).Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 45, 109-127

Yazıcı, Z. (2013). Okul öncesi öğretmen adaylarının çocuk sevme eğilimlerinin incelenmesi. *Mediterranean Journal of Humanities*, 2, 279-286, doi: 10.13114/MJH/201322484

EKLER

Ek A: Anket Formu

Ek B: Özgeçmiş Formu

Ek A: Anket Formu

Değerli Öğretmenler,

Bu anket, üniversite bünyesinde yürütülen bilimsel bir çalışmaya veri toplamayı amaçlamaktadır. Kişisel olarak sizi değerlendirmeye dönük değildir. Adınızı yazmanız gerekmemektedir. Lütfen boş soru bırakmayınız. Katkılarınız ve işbirliğiniz için teşekkür ederiz.

Öğretmen

Işıl ÇAĞLAYAN AKCA

KİŞİSEL BİLGİLERİNİZ:

1. Cinsiyetiniz: ☐ Kadın ☐ Erkek	2. Branşınız:	3. Öğretmenlik mesleğini isteyerek mi seçtiniz? ☐ Evet ☐ Hayır
--	-----------------------------------	--

4. Medeni durumunuz: Evli   Bekar

5. Varsa Çocuk Sayınız:

1   2   3   4 ve 4'den fazla

BÖLÜM I

Aşağıda verilen ifadelerin karşısındaki seçenekler “hiç katılmıyorum” ile “tamamen katılıyorum” arasında 1’den 7’ye kadar sıralanmıştır. Katılım derecenizi 1 ile 7 arasında, size uygun gelen bir seçeneği X ile işaretleyiniz.

Hiç Katılmıyorum	Ne katılıyorum Ne katılmıyorum					Tamamen Katılıyorum
1	2	3	4	5	6	7

İfadenin karşısında, size uygun gelen rakamın üzerini X ile işaretleyiniz.	1	2	3	4	5	6	7
1 Çocukları oyun oynarken izlemekten keyif alırım.	1	2	3	4	5	6	7
2 Bir çocuğu tanımaktan mutluluk duyarım.	1	2	3	4	5	6	7
3 Çocuklarla konuşmaktan hoşlanmam.	1	2	3	4	5	6	7
4 Çocukları kucalamaktan mutluluk duyarım.	1	2	3	4	5	6	7
5 Bir çocuğu gülümsettiğim zaman mutlu olurum.	1	2	3	4	5	6	7
6 Etrafımda çocukların olmasından hoşlanmam.	1	2	3	4	5	6	7
7 Çocukları parkta oynarken izlemekten keyif alırım.	1	2	3	4	5	6	7
8 Çocuklarla birlikteyken zamanın nasıl geçtiğini fark etmem	1	2	3	4	5	6	7
9 Çocukların birbirleriyle konuşmalarını dinlemekten hoşlanırım.	1	2	3	4	5	6	7
10 Çocuklar rahatsızlık vericidir.	1	2	3	4	5	6	7
11 Bir çocuğun gülümsemesi için çaba harcamaktan keyif alırım.	1	2	3	4	5	6	7
12 Onları bir kere tanıdınız mı, bütün çocukları sevimli bulursunuz.	1	2	3	4	5	6	7
13 Çocukların bağışması ve etrafta koşuşturması beni rahatsız eder.	1	2	3	4	5	6	7
14 Çocukları severim.	1	2	3	4	5	6	7

BÖLÜM II

İfadenin karşısında, size uygun gelen seçeneğin üzerini X ile işaretleyiniz.	Tamamen Katılıyorum	Çoğunlukla Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum
1 Öğretmen olma düşüncesi bile bana cazip geliyor.	5	4	3	2	1
2 Öğretmenlik mesleği bana sıkıcı geliyor.	5	4	3	2	1
3 Öğretmen olmayı kendime yakıştırıyorum.	5	4	3	2	1
4 Tekrar bir meslek tercihinde bulunmam söz konusu olsa yine öğretmenliği seçerdim.	5	4	3	2	1
5 Öğretmenliğin bana göre bir meslek olmadığını düşünüyorum.	5	4	3	2	1
6 Öğretmenliğin yaşam tarzıma uygun olmadığını düşünüyorum.	5	4	3	2	1

7	Öğretmenliğin kişiliğime uygun olmadığını düşünüyorum.	5	4	3	2	1
8	Öğretmenlik mesleğini seçtiğime pişman oluyorum.	5	4	3	2	1
9	Öğretmenlikte başarılı olacağıma inanıyorum.	5	4	3	2	1
10	Öğretmenlik mesleğiyle ilgili olan bu bölümü seçmiş olmaktan hoşnutum.	5	4	3	2	1
11	Öğretmenlik mesleğinde karşılaşacağım zorlukları aşabileceğime inanıyorum.	5	4	3	2	1
12	Zor şartlar altında dahi öğretmenlik yapmak isterim.	5	4	3	2	1
13	Öğretmenlik mesleğinin gereklilikleri konusunda kendime güveniyorum.	5	4	3	2	1
14	Öğretmenliğe ilişkin özel bir yeteneğim olduğu kanısındayım.	5	4	3	2	1
15	Öğretmenliğin bana uygun bir meslek olmadığını düşünüyorum.	5	4	3	2	1
16	Öğretmenliğin bir şeyler üretip yaratmam için bana fırsatlar vereceğini düşünüyorum.	5	4	3	2	1
17	Öğretmenliği profesyonel bir biçimde yürütebileceğime inanıyorum.	5	4	3	2	1
18	İnsanlara bilmedikleri bir şeyleri öğretecek olma düşüncesi beni mutlu ediyor.	5	4	3	2	1
19	Öğretmenlik yapan insanlara sempati duyarım.	5	4	3	2	1
20	Öğretmen olacağımı düşünmek beni korkutuyor.	5	4	3	2	1
21	Bir meslek tercih etme durumunda olanlara öğretmenliği tavsiye etmem.	5	4	3	2	1
22	Öğretmen olduğumda yapabileceğim çok şey olduğunu düşünüyorum.	5	4	3	2	1
23	Öğretmenliğin çalışma koşulları bana çekici geliyor.	5	4	3	2	1
24	Öğretmenlik meslek bilgisi derslerinde başarılı olmayı önemserim.	5	4	3	2	1
25	Öğretmenlik yapan kişilerle sohbet etmekten hoşlanırım.	5	4	3	2	1
26	Eğitim, öğrenme, öğretme ve öğretmenlik konularında tartışır, konuşurum.	5	4	3	2	1
27	Bilgili ve yeterli bir öğretmen olacağımı düşünüyorum.	5	4	3	2	1
28	Öğretmenliğin toplumda bana saygınlık kazandıracığına inanıyorum.	5	4	3	2	1
29	Halen okumakta olduğum öğretmenlik programını isteyerek seçtim.	5	4	3	2	1
30	Öğretmenlik mesleğinin bana sıkıntılar yaşatmasından endişe duyuyorum.	5	4	3	2	1
31	Öğretmenlik yaparak vereceğim eğitim aracılığıyla insanların yaşamına yön vermeyi gurur verici buluyorum.	5	4	3	2	1
32	Eğitim, öğrenme, öğretme, öğretmenlik konularında konuşmaktan hoşlanmam.	5	4	3	2	1
33	Öğretmen olduğumda çevre tarafından bana yeterli değer verileceğine inanıyorum.	5	4	3	2	1
34	Öğretmenlik mesleğinin devamlılığı bana güven veriyor.	5	4	3	2	1

Ek B : Özgeçmiş Formu

Kişisel Bilgiler	
Doğum Yeri ve Tarihi	Denizli / 1986
Uyruğu	T.C.
İletişim adresi ve e-mail adresi	Yatağan Ortaokulu / Serinhisar Denizli isilcglyn@gmail.com
Eğitim	
İlköğretim	*Ali Baysal İlkokulu *Sevil Kaynak Ortaokulu
Ortaöğretim	Kazım Kaynak Lisesi Lisesi
Yükseköğretim (Lisans)	*Celal Bayar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği
Mesleki Deneyim	
2009 -	Milli Eğitim Bakanlığı – Öğretmenlik